

หน่วยงาน สำนักบริหารทุนมนุษย์ ฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารทุนมนุษย์ ผ่าน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักบริหารทุนมนุษย์

ฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์ จึงได้จัดทำเอกสารแจ้งเวียนคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเผยแพร่ให้สำนัก สถาบัน สวนสัตว์ และโครงการ ทราบและถือปฏิบัติ พร้อมทั้งขอให้ลงนามรับทราบการแจ้งเวียนคู่มือดังกล่าวและส่งกลับมายังสำนักบริหารทุนมนุษย์ ภายในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ นี้ หากเห็นชอบโปรดลงนามเอกสารตามที่ได้แนบท้ายมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

คุณมณีนี นรรัตน์
(นางสาวอมรพันธุ์ นรรัตน์)
หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์

นสั้มพันธ์ *Ned Lim*
(นางสาวนริศรา แก้วทิพย์รัตน์)
หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์

✓ Final Turn

(นางฐาณิดา ชนธภพ)
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักบริหารทุนมนุษย์
๒๗ - ๙, ๕๕

מחלקת המחקר והפיתוח
מחלקת המחקר והפיתוח

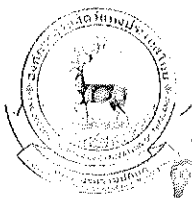
(นางลัดดา เขียวสลับ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารทุนมนุษย์
๒๙ ๐๗ ๖๖

เอกสารลงนามรับทราบ

คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำนัก/สถาบัน/สวนสัตว์/โครงการ.....

[illegible]

ส่วนที่สี่ บันทึกข้อความ

สำนักงานเลขาธิการ	ฝ่ายอำนวยการ
รับที่ 8807/2566	
วันที่ 21 ก.ย. 2566	
เวลา 10:23 น.	
รับจาก	ผู้รับเอกสาร

หน่วยงาน องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย สำนักบริหารทุนมนุษย์

ที่ อสส ๑๑๑๑/๒๓.๕๕

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติคู่มือประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑) เรียน ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์
เลขที่ ๕๒๓๗/๖๖
วันที่ ๒๕ ก.ย. ๖๖
เวลา ๑๖.๐๕ น.

ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์
เลขที่ ๖3๐๔/๖๖
วันที่ ๒๕ ก.ย. ๖๖
เวลา ๑๕.๕๑

เรื่องเดิม

๑. ตามหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๖) ด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร (Corporate Governance & Leadership : CG & Leadership) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการกำกับดูแลและการนำองค์กร หัวข้อจรรยาบรรณ โดยให้ดำเนินการจัดให้มีและเสริมสร้างพฤติกรรมตามคู่มือจริยธรรมจรรยาบรรณในรัฐวิสาหกิจ นั้น

๒. สำนักบริหารทุนมนุษย์ ดำเนินโครงการสัมมนาทบทวนจรรยาบรรณของกรรมการ พนักงาน และลูกจ้าง องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ สำนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และประชุมออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom โดยมีผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง จากสำนัก สถาบัน สวนสัตว์ โครงการฯ เข้าร่วมสัมมนาดังกล่าว และได้ดำเนินการจัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน ๔ เล่ม ดังนี้

- ๒.๑ คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ภาพรวม)
- ๒.๒ คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำหรับกรรมการ
- ๒.๓. คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำหรับผู้บริหาร
- ๒.๔. คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำหรับพนักงานและลูกจ้าง

การดำเนินงาน

สำนักบริหารทุนมนุษย์ ขอเรียนว่าการดำเนินงานตามเกณฑ์วัดดังกล่าว เป็นปัจจัยหลักและแนวทางในการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยอยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานเลขาธิการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์การประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้กำหนดให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจกำกับให้รัฐวิสาหกิจจัดทำคู่มือจริยธรรมจรรยาบรรณที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลทั้งระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงาน

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ตามระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. ขออนุมัติคู่มือประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน ๔ เล่ม ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

๒. หากอนุมัติจกได้ส่งมอบคู่มือให้สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการ ดำเนินการในฐานะผู้รับผิดชอบดูแล งานด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร (Corporate Governance & Leadership : CG & Leadership) ในหัวข้อที่ ๘ จรรยาบรรณ ทั้ง ๕ ระดับ ตามเกณฑ์การประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางลัดดา เขียวสลับ)

๒) เรียน ผอ.สสอ. ผ่าน ผช.ผอ.สสอ. ผู้อำนวยการสำนักบริหารทุนมนุษย์

เพื่อโปรดนำเสนอ ผอ.อสส.พิจารณา
การอนุมัติคู่มือประมวลจริยธรรม
และจรรยาบรรณ ดำเนินการต่อไป

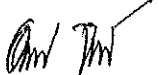

(นางกานันท์ จิตุมพร)

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

๒๑ ก.ย. ๒๕๖๖

๓)

(นางกานันท์ จิตุมพร)

ผช.ผอ.สสอ.

๒๑ ก.ย. ๖๖

๔) เรียน ผอ.อสส. ผ่าน ผช. ผอ.อสส. (นางจงกลณี)

เพื่อโปรดพิจารณาและเห็นชอบโปรด
อนุมัติ คู่มือจริยธรรม จรรยาบรรณ
ดำเนินการต่อไป

(นางจงกลณี ศรีสุวรรณ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการ

๒๑ ก.ย. ๒๕๖๖

๕) เรียน ผอ.อสส.

เพื่อโปรดพิจารณาทุกฉบับพร้อม

โปรดนำเสนอ ผอ.อสส. ดำเนินการต่อไป

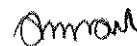

(นางจงกลณี แก้วสอ)

รองผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๒๖ ก.ย. ๖๖

๖) อนุมัติ

(นายอรรถพร ศรีเจริญ)

ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๒๕ ก.ย. ๒๕๖๖

คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้อนุรักษ์สัตว์และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชัยนำในอาเซียน โดยให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลังกำหนดขึ้น โดยได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนวางโครงสร้าง และวางระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ และเที่ยงธรรม ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการอย่างมีหลักธรรมาภิบาล ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนด มาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่และภารกิจที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างพึงได้รับมอบหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรมทั้งการปฏิบัติต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

สำนักบริหารทุนมนุษย์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
นิยามของคำสำคัญ	๑-๒
ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓-๔
๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔
๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)	๔
๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)	๕
๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๖
๑.๖ มาตรฐานจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๗-๘
ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๙
๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการ	
๒.๒.๑ จรรยาบรรณของกรรมการต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๐
๒.๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการต่อผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง	๑๐
๒.๒.๓ จรรยาบรรณของกรรมการต่อลูกค้าและประชาชน	๑๑
๒.๓ จรรยาบรรณของผู้บริหาร	
๒.๓.๑ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๑
๒.๓.๒ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อพนักงานและลูกจ้าง	๑๑-๑๒
๒.๓.๓ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อสังคมส่วนรวม	๑๒
๒.๓.๔ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อตนเอง	๑๒-๑๓
๒.๓.๕ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อคู่ค้าและผู้ส่งมอบ	๑๓
๒.๓.๖ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อกรรมการ	๑๓
๒.๓.๗ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์	๑๔
๒.๔ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้าง	
๒.๔.๑ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๔-๑๕
๒.๔.๒ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อผู้บังคับบัญชา	๑๕
๒.๔.๓ จรรยาบรรณต่อเพื่อนร่วมงาน	๑๕
๒.๔.๔ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อตนเอง	๑๖
๒.๔.๕ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์	๑๖
๒.๔.๖ จรรยาบรรณต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สัตว์ป่าและสังคม	๑๖
๒.๔.๗ จรรยาบรรณพันธมิตรทางธุรกิจและคู่แข่งทางการค้า	๑๗
๒.๔.๘ จรรยาบรรณการใช้สัตว์	๑๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้	
๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจ	๑๘
๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ	๑๙
๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ	๑๙
๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณและการลงโทษ	๒๐

นิยามของคำสำคัญ

ประมวลจริยธรรม	หมายความว่า	ประมวลจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ ประกาศที่เกี่ยวกับจริยธรรม ที่องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ข้อประพฤติปฏิบัติที่ดำรง ถูกต้องตามหลักศีลธรรมอันพึงปฏิบัติ ต่อตนเอง ผู้อื่น ซึ่งเมื่อได้ปฏิบัติแล้วเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
คุณธรรม	หมายความว่า	ความดีงามที่ปลูกฝังขึ้นในจิตใจ
จริยธรรม	หมายความว่า	หลักธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในหมู่คณะ
มาตรฐานจริยธรรม	หมายความว่า	สิ่งที่ถือเป็นหลักสำหรับเทียบทางสภาพคุณงามความดีทั้งที่ อยู่ภายในจิตใจ และที่แสดงออกที่ควรประพฤติในสังคมนั้นได้ยอมรับ นับถือกันมาและประพฤติปฏิบัติร่วมกันยอมรับว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ
จรรยาบรรณ	หมายความว่า	ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงาน แต่ละอาชีพ กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะ ของสมาชิกองค์กร
ค่านิยมองค์การสวนสัตว์	คือ	ZOOGETHER ZOO = ZOO G = Green E = Effectiveness T = Teamwork H = Honesty E = Enhancement R = Responsibility
องค์การ/หน่วยงาน	หมายความว่า	องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้บังคับบัญชา	หมายความว่า	ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะกรรมการ	หมายความว่า	คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะอนุกรรมการ	หมายความว่า	คณะอนุกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการ	หมายความว่า	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
นักบริหาร	หมายความว่า	นักบริหารระดับ ๖ - นักบริหารระดับ ๑๐
พนักงาน	หมายความว่า	พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
ผลประโยชน์ทับซ้อน /ความขัดแย้ง	หมายความว่า	ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	หมายความว่า	๑. ผู้บริหาร/บุคลากร ๒. ภาครัฐ ๓. ภาคเอกชน ๔. ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ๕. สัตว์
การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance : CG)”	หมายถึง	ระบบการบริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามกรอบหลักการของ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) (๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) (๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) (๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) (๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) (๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) (๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) (๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)
ของขวัญ	หมายความว่า	เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และ ให้ความหมายรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการ รับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือ สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือ หลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของให้ในภายหลัง

ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน และตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔ หมวด ๒ จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้อ ๔ กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมเพื่อรักษาจริยธรรม ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษาสถาบันและชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนาและการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองครองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงพอเพื่อรักษาผลประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ และประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพ ในศักดิ์ศรีและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางหน่วยงานโดยรวม

๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ซึ่งคณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก (Core Value) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ดังนี้

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
๓. การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๕. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
๖. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
๘. การยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี หมายถึง กติกาหรือกฎเกณฑ์การบริหารการปกครองที่ดี เหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมือง อันหมายถึงแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ภาคประชาชนองค์กรสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและตั้งมั่น อยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักพื้นฐาน การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การสร้างระบบบริหารกิจการและสังคมที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องสนับสนุนให้เกิดขึ้น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักการขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ทำความเข้าใจและรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าใจบทบาทหน้าที่ และร่วมกันสนับสนุนระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ๖ หลัก ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐ โดยการใช้กฎหมายที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ไม่ให้มีการใช้กฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย มีการอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนให้ประชาชนทราบ

๒. หลักคุณธรรม (Ethics) เป็นมาตรฐานของความประพฤติในทางศีลธรรม ว่าถูกหรือผิดสมควรหรือไม่สมควรเมื่อมองมาจากมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดในเรื่องหลักของคุณธรรมคือ ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย ปลอดภัยจากการทำผิดกฎหมาย และปลอดภัยจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดภัยจากการคอร์รัปชันหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency) ยึดหลักของการเปิดเผยตรงไปตรงมาและเข้าใจง่าย มีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจนมีระบบคุณธรรมในการเลือกบุคลากรรวมถึงการให้ทุนให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทั้งการเมืองและการบริหารกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษาร่วมวางแผนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวประกอบการพิจารณา กล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

๕. หลักสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) คือ หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งสะท้อนความรับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบในผลงานหรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะและการมีระบบติดตามประเมินผล

๖. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หรือหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบการบริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตามกรอบหลักการของ Organization of Economic Co – operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๘ หลักดังนี้

๑) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อการทำงาน การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) ต้องคำนึงถึงทิศทางขององค์กร นโยบายที่สอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ การเสริมสร้างการพัฒนาขีดความสามารถ การพัฒนา การสร้างความเข้าใจและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อสอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมและคู่แข่งตามแผนวิสาหกิจขององค์กร

๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) คำนึงถึงหลักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งสามารถแข่งขันได้เป็นที่พอใจของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) การดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ และมีหน้าที่พึงตระหนักและทำความเข้าใจในงานของตนว่าเกี่ยวข้องหรือต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ วัฒนธรรมองค์กร แนวทางการปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ เข้าใจผลกระทบและความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ดังกล่าว

๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ต่อผู้รับบริการ สามารถตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและแตกต่างได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การให้โอกาสและสามารถบริหารจัดการการใช้งานทรัพยากรของพนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรีกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ เชื่อมโยงการบริหารจัดการอย่างใกล้ชิดกับการตัดสินใจการมีส่วนร่วมที่จะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและมีความชอบธรรม ยกย่องขีดความสามารถของบุคลากรในทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมจรรยาบรรณและวัฒนธรรมองค์กร

๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มุ่งเน้นการพัฒนามิติด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-circular-Green Economy : BCG) ให้เกิดความเชื่อมโยง สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและสามารถบริหารจัดการศักยภาพในการแข่งขัน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัย อำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หากผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดสาหัส เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ขององค์การและ ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ทำให้องค์การได้รับความเสียหาย

๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยไม่ให้เสียหายแก่องค์การ

๔. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยระเบียบข้อบังคับ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่องค์การ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

๕. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิให้เป็นการกระทำข้ามบังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือ ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๖. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

๗. ต้องรักษาความลับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๘. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่งานและไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่
๙. ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
๑๐. ต้องให้ความสะดวกให้ความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้มาติดต่อ
๑๑. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติในตำแหน่งหน้าที่ของตน
๑๒. ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
๑๓. ห้ามกระทำการหรือดำเนินการใด ๆ ที่ถือว่าเป็นการต่อต้านหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

๑.๖ มาตรฐานจริยธรรม ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องยึดถือและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และวิธีปฏิบัติขององค์การเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ แบบแผน และวิธีปฏิบัติขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย อย่างเคร่งครัด ตลอดจนร่วมมือดูแลให้พนักงานอื่นปฏิบัติตามด้วย
๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มุ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น
๓. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร
๔. ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรมตามหลักศาสนา ทั้งโดยส่วนตัวและโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ และมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ไม่ปิดบังข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานและไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง
๕. รักษาความลับของลูกค้า คู่ค้า และขององค์การอย่างเคร่งครัด การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับจะกระทำได้ต่อเมื่อมีอำนาจหน้าที่และได้รับอนุญาตหรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
๖. ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม และจะต้องไม่ร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรใดๆ กระทำการหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่ขัดต่อการทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่น เพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๗. ร่วมมือและช่วยเหลือกันเกี่ยวกับกิจการขององค์การ รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี ระหว่างผู้ร่วมงาน ไม่กระทำใดๆ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดความแตกแยกสามัคคี หรือก่อให้เกิดความกระด้างกระเดื่อง เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอื่นโดยมิชอบ ละเว้นกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานอย่างจริงใจ และไม่ประพฤติตนที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ชื่อเสียงของตนเองและองค์การ

๘. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา สุภาพเรียบร้อย เชื่อฟัง และไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยชอบ ไม่กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปสั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๙. ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ตรวจสอบได้ โดยตระหนักถึงคุณธรรม เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงรักษาชื่อเสียงขององค์การ โดยไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นการเสื่อมเสีย แก่องค์การและเกียรติภูมิของตนเอง
 ๒. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงมีความรับผิดชอบและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้
 ๓. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความ รอบคอบรวดเร็ว โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การเป็นสำคัญ
 ๔. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงยึดมั่นในอุดมการณ์และนโยบายขององค์การ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ขององค์การโดยเคร่งครัด
 ๕. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ ทุ่มเท สติปัญญาความรู้ความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ
 ๖. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงละเว้นการกระทำใดๆ ในการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขององค์การไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
 ๗. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงระมัดระวัง ดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างระมัดระวัง และ คุ่มค่า ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 ๘. พึงยึดถือและปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนและสมดุล
 ๙. พึงกำหนดเงื่อนไขกับคู่สัญญาอย่างเป็นธรรม
 ๑๐. พึงให้ข้อมูลขององค์การทั้งด้านบวกและด้านลบที่จำเป็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจริงและถูกต้อง
 ๑๑. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 ๑๒. พึงเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
 ๑๓. พึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและ ปลุกจิตสำนึกให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ พากเพียร อดทนและรับผิดชอบ
- องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดจรรยาบรรณ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อเป็น หลักและแนวทางการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) จรรยาบรรณของกรรมการ ๒) จรรยาบรรณของผู้บริหาร และ ๓) จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง

๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการ

๒.๒.๑ จรรยาบรรณของกรรมการต้ององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบและข้อบังคับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตลอดจนมติที่ประชุมของคณะกรรมการ

๒. กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต วางตัวเป็นกลาง อย่างเต็มความสามารถ และบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ องค์การและบุคลากร ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนรักษาภาพลักษณ์ขององค์การ

๓. กรรมการต้องบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โดยไม่ฝักใฝ่การเมืองและวางตัวเป็นกลาง อย่างเคร่งครัดเพื่อผลประโยชน์ต่อรัฐ องค์การ บุคลากรทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๔. กรรมการต้อง มีจิตสำนึก ปูจิตสำนึกให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชา ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การกับประชาชนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

๕. กรรมการต้องหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ส่วนตนต่อผลประโยชน์ขององค์การ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ผลประโยชน์ข้างต้นรวมถึง

(๑) ไม่หาผลประโยชน์ส่วนตัวจากการเป็นกรรมการฯ

(๒) ไม่นำความลับและข้อมูลขององค์การไปใช้ในทางที่ผิด

(๓) ไม่เป็นกรรมการในบริษัทที่เป็นคู่แข่งขององค์การ

(๔) ไม่มีผลประโยชน์ในการทำสัญญาขององค์การ

(๕) ไม่เป็นผู้ประกอบการ หรือผู้ถือหุ้นสำคัญ หรือมีบุคคลในครอบครัวเป็นกรรมการหรือเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหรือธุรกิจการค้าใด อันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันหรือทำธุรกิจกับองค์การ ที่ตนเองเป็นกรรมการอยู่ไม่ว่าจะกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

(๖) ต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการที่กระทำกับองค์การหรือกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับองค์การทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือเอื้อประโยชน์ให้บุคคลหรือนิติบุคคลใดๆ ไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือของผู้อื่น

๖. กรรมการต้องนำความรู้และทักษะการบริหารมาประยุกต์ใช้อย่างเต็มความสามารถ และบริหารงานขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยด้วยความระมัดระวังบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล (Good governance)

๗. กรรมการต้องปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance : CG) ตามประกาศคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๒.๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการต่อผู้บริหารพนักงาน และลูกจ้าง

๑. ปฏิบัติต่อผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างด้วยความสุภาพ หลีกเลี่ยงการดำเนินการใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง

๒. ให้ความสำคัญกับผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ในเรื่องสวัสดิภาพ ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เป็นธรรม

๓. ดำเนินการอย่างเป็นระบบในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างอย่างทั่วถึง

๔. ติดตามให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดำเนินการในเรื่องจรรยาบรรณและจริยธรรม ซึ่งพนักงานและลูกจ้างสามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณอย่างทั่วถึงทั้งองค์การ

๒.๒.๓ จรรยาบรรณของกรรมการต่อลูกค้าและประชาชน

๑. ส่งเสริมให้บริการที่มีภาพต่อลูกค้าและประชาชน
๒. แสวงหาช่องทางที่จะเพิ่มประโยชน์ให้แก่ลูกค้า และประชาชนอย่างต่อเนื่อง
๓. สร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ลูกค้าและประชาชนเกิดความพึงพอใจ
๔. เปิดเผยข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๕. จัดระบบให้ลูกค้าและประชาชนสามารถ ร้องเรียนเกี่ยวกับการบริการและให้ลูกค้าและประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว

๒.๓ จรรยาบรรณของผู้บริหาร

๒.๓.๑ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. มีความเป็นผู้นำ เสียสละ มีความยุติธรรม มีวินัย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการบริหารงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ยุติธรรมและเสมอภาค
๒. พึงตระหนักว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดขององค์การ
๓. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๔. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ประสิทธิภาพและทักษะการบริหารจัดการอย่างสุดความสามารถ
๕. กำกับดูแลให้การจัดหาทรัพยากรสัตว์ป่า การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามหลักการจัดการสวัสดิภาพสัตว์ รวมถึงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๖. สร้างความตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการรักษาสีงแวดล้อม
๗. พึงระมัดระวังในการใช้สื่อดิจิทัลที่อาจละเมิดต่อบุคคล หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์การ
๘. ให้ละเว้นการกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การ
๙. รายงานสถานภาพขององค์การอย่างถูกต้องครบถ้วนสม่ำเสมอและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตขององค์การที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ
๑๐. บริหารจัดการความเสี่ยงและกำหนดระบบควบคุมภายในอย่างเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกระทบต่อการดำเนินงานขององค์การ
๑๑. ไม่เปิดเผยข้อมูลลับขององค์การต่อบุคคลภายนอก

๒.๓.๒ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อพนักงานและลูกจ้าง

๑. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับผู้ปฏิบัติงาน
๒. พึงดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาในด้านการปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รับฟังความคิดเห็น และปกครองโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. ผู้บังคับบัญชาพึงใช้หลักคุณธรรม (Merit system) ในการบริหารงานบุคคล มีความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง โยกย้าย ให้อำนาจ และลงโทษผู้ปฏิบัติงานด้วยความสุจริตใจและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถ สมรรถนะ ความสามารถ และประสิทธิภาพ ตลอดจนความเหมาะสมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการพิจารณาผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

๔. ให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะ ความรู้ สมรรถนะ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานตามความเหมาะสม รวมถึงการเสริมสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการขององค์การ โดยให้โอกาสแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

๕. รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๖. บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคง และสร้างความกดดันต่อสภาพจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน

๗. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในเรื่องสวัสดิภาพ และสวัสดิการในการทำงาน

๘. มีการสื่อสารอย่างเปิดเผย โปร่งใส ตรงไปตรงมา รวมทั้งติดตาม และกำกับให้ผู้ปฏิบัติงานประพฤติปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

๙. บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคง ในหน้าที่การงานของพนักงาน รวมถึงความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๑๐. ส่งเสริมให้พนักงานเข้าใจในเรื่องจรรยาบรรณและบทบาท ซึ่งพนักงานสามารถปฏิบัติได้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณอย่างทั่วถึงทั้งองค์การ

๑๑. เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถแจ้งเรื่องการทำความผิดกฎหมายขององค์การได้

๑๒. ให้พนักงานตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๓.๓ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อสังคมส่วนรวม

๑. ไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลเสียหายต่อสังคมส่วนรวม โดยเฉพาะต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการมีส่วนร่วมต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ

๓. ปลุกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมให้เกิดขึ้นในบุคลากรทุกระดับอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

๔. ไม่กระทำการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือยอมเป็นเครื่องมือที่จะเกิดการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม

๕. ไม่นำเงินขององค์การไปสนับสนุนกิจกรรมที่ไม่ก่อประโยชน์กับสังคมส่วนรวม

๖. ไม่กระทำการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือยินยอมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดความหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบต่างๆ

๒.๓.๔ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อตนเอง

๑. ยึดมั่นในหลักกฎหมาย คุณธรรม ความถูกต้อง และไม่แสวงหาตำแหน่ง หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลอื่นใดโดยมิชอบ

๒. พัฒนานตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ทักษะที่ดี มีความภาคภูมิใจในการเป็นพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติของพนักงานไม่ให้เสื่อมเสีย

๔. ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้กับองค์การอย่างเต็มที่ ไม่มาสายกลับก่อน หรือเอาเวลางานไปทำธุระส่วนตัว

๕. หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก

๖. ไม่ให้หรือรับของขวัญระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ในบังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ตลอดจนไม่รับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการให้หรือรับตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้

๒.๓.๕ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อคู่ค้าและผู้ส่งมอบ

๑. ไม่เรียกร้องหรือไม่รับหรือจ่ายผลประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่สุจริตในการค้ากับคู่ค้า

๒. ถ้ามีข้อมูลว่ามีการเรียกรับหรือการรับ หรือการจ่ายผลประโยชน์ใด ๆ พึงเปิดเผยรายละเอียดต่อคู่ค้าและร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยยุติธรรมและรวดเร็ว

๓. สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การให้มีความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตรวจสอบได้ รวมถึงการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔. พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ (คู่ค้าและผู้ส่งมอบ) รวมทั้งกำกับดูแลให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ คำสั่ง ประกาศ ระเบียบปฏิบัติ และมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล และขององค์การอย่างเคร่งครัด

๕. คัดเลือกคู่ค้าและผู้ส่งมอบบริษัทที่ปรึกษา หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจอื่น ๆ อย่างมีระบบ เป็นธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการคัดเลือกคำนึงความเหมาะสมผลด้านราคา คุณภาพ ความคุ้มค่า และบริการที่ได้รับ มีการควบคุมอย่างรัดกุมและสนับสนุนคู่ค้าและผู้ส่งมอบที่ดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และพึงระมัดระวังการติดต่อกับบุคคล หรือนิติบุคคลที่กระทำผิดกฎหมาย ทูจริต หรือมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต

๖. ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานนั้น และจะต้องไม่ประกอบธุรกิจซึ่งอาจนำผลประโยชน์มาสู่ตน โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม

๗. ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เป็นผลิตภัณฑ์ของลูกค้า ธุรกิจชุมชน หรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก สังคม และคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อกรรมการ

๑. ให้ความเคารพ สุภาพอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะต่อผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและตามลำดับการบัญชา ยกเว้นมีเหตุอันควร

๒. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา ตลอดจนไม่กล่าวร้ายผู้บังคับบัญชาโดยปราศจากมูลความจริง

๒.๓.๗ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์

๑. ให้บริการที่มีคุณภาพ สุภาพ โดยกำหนดระดับคุณภาพที่ยอมรับได้ของการบริการ
๒. จัดระบบให้ผู้เข้าชมสวนสัตว์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการ และให้ลูกค้าและประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว
๓. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๔. พัฒนาช่องทางที่จะเพิ่มประโยชน์ให้แก่ผู้เข้าชมสวนสัตว์อย่างต่อเนื่องและมีการสร้างนวัตกรรม เช่น การบริการใหม่ ๆ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ
๕. พึงปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์และประชาชนอย่างเคร่งครัด
๖. การนำเสนอการบริการจะต้องไม่ทำให้ผู้เข้าชมสวนสัตว์เกิดความเข้าใจผิด หรือสับสน/นำเสนอการบริการด้วยความชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้
๗. รักษาความลับของผู้เข้าชมสวนสัตว์อย่างจริงจังและสม่ำเสมอ รวมถึงไม่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ
๘. ไม่คำก่าไรเกินควร เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพการบริการและไม่กำหนดเงื่อนไขการค้าที่ไม่เป็นธรรม

๒.๔ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้าง

๒.๔.๑ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยปราศจากอคติ ตลอดจนละเว้นการกระทำใดๆ และหลีกเลี่ยงอันก่อให้เกิดความเสี่ยงและความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับองค์การ
๒. ตรงต่อเวลา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ
๓. จัดการ ดูแล รักษา ใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างประหยัด รู้คุณค่า โดยมีให้เสื่อมเสีย หรือสิ้นเปลือง พึงปฏิบัติเสมือนทรัพย์สินของตนเอง ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญสูงสุดขององค์การ
๔. ไม่นำทรัพย์สินขององค์การไปใช้ในกิจส่วนตัว แสวงหาผลประโยชน์จากการใช้ชื่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สถานที่ พาหนะ หรือทรัพย์สินอื่น ๆ ขององค์การในการทำงานส่วนตัว หรือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับองค์การ
๕. มีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จ และความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การ มีความคิดริเริ่มในการปรับปรุงและพัฒนาหน่วยงานที่ตนสังกัด
๕. ยึดมั่นในอุดมการณ์และนโยบายขององค์การ รวมทั้งปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศขององค์การอย่างเคร่งครัด
๖. รักษาเกียรติยศ ภาพลักษณ์ และศักดิ์ศรีของตนเองและองค์การ
๗. รักษาความลับและไม่นำข้อมูลหรือเอกสารขององค์การไปเปิดเผย ละเว้น หรือหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลภายนอก หรือสื่อมวลชนในเรื่องที่อาจกระทบกระเทือนต่อภาพลักษณ์ชื่อเสียงและการดำเนินงานขององค์การหรือใช้ประโยชน์ในทางมิชอบ
๘. ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากพนักงาน และลูกจ้าง ทุกระดับชั้นให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ
๙. หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจหน้าที่ของตนหรือยินยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม แสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง หรือผู้อื่น

๑๐. ปฏิบัติงานโดยประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ เพื่อให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมองค์กรชั้นนำทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านการให้บริการสู่มาตรฐานสากล

๑๑. ตระหนักถึงความปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและการรักษาความปลอดภัยของระบบข้อมูลสารสนเทศขององค์การ ไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล อันทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือความเสียหายแก่องค์การ และการให้ร้ายแก่พนักงานและลูกจ้างด้วยกันและผู้อื่น

๑๒. ปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ขององค์การ

๒.๔.๒ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อผู้บังคับบัญชา

๑. ให้ความเคารพ สุภาพ อ่อนน้อม และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยระเบียบและข้อปฏิบัติ

๒. เสนอความเห็นเพื่อปรับปรุงระบบงานด้วยความสุจริตใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๓. ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเต็มใจ ร่วมแก้ปัญหาและเสนอความเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ

๔. มีวินัย ให้เกียรติผู้บังคับบัญชา ไม่แสดงอาการก้าวร้าว และให้ความเคารพ สุภาพ อ่อนน้อมต่อผู้บังคับบัญชา

๕. ไม่กล่าวร้ายหรือรายงานเท็จ ต่อผู้บังคับบัญชา โดยปราศจากข้อมูลและความจริง

๖. ไม่วิงวอนหรือเรียกร้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งหน้าที่และผลประโยชน์อื่นๆ

๒.๔.๓ จรรยาบรรณต่อเพื่อนร่วมงาน

๑. เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ

๒. รักษาและร่วมสร้างสรรค์ให้เกิดความสามัคคีและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในและปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี มีมนุษยสัมพันธ์อันดี

๓. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ

๔. มีความอดทน อดกลั้น มีวินัย และเสียสละเพื่อส่วนรวม

๕. ละเว้นการใส่ร้ายป้ายสี และการกระทำการในลักษณะของการแข่งขันกันเอง

๖. ไม่ปิดบังข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้

๗. ไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล อันทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือความเสียหายแก่องค์การและการให้ร้ายแก่พนักงานและลูกจ้างด้วยกันและผู้อื่น

๘. ให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานแก่เพื่อนร่วมงาน หรือให้คำปรึกษาผู้ร่วมงาน รวมถึงให้เกียรติผู้อื่น

๙. ให้มีความเสียสละ ทำงานเป็นทีม

๒.๔.๔ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อตนเอง

๑. ยึดมั่นในหลักกฎหมาย คุณธรรม ความถูกต้อง และไม่แสวงหาตำแหน่งหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลอื่นใดโดยมิชอบ
๒. พัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. มีทัศนคติที่ดี มีความภาคภูมิใจในการเป็นพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติของพนักงานไม่ให้เสื่อมเสีย
๔. ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้องค์การอย่างเต็มที่ ไม่มาสายกลับก่อน หรือเอาเวลาไปทำธุระส่วนตัว
๕. หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก
๖. ไม่ให้หรือรับของขวัญระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ในบังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ตลอดจนไม่รับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการให้หรือรับตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคน และแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) กำหนดไว้

๒.๔.๕ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์

๑. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง พุ่มเท รอบคอบ ขยันหมั่นเพียร มีบุคลิกภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้มาใช้บริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความประทับใจต่อผู้ใช้บริการ
๒. ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่มีต่อผู้ให้บริการและผู้เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๓. มีหน้าที่ให้ข้อมูลและแนะนำผู้ที่เข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์ ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบในการเข้ามาชมสวนสัตว์ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสัตว์ และประชาชนที่เข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์
๔. ถือปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงที่ทำกับพันธมิตรอย่างเคร่งครัด
๕. ให้ข้อมูลและเปิดเผยข่าวสารข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่ปิดบังบิดเบือนข้อเท็จจริงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ให้บริการและต่อองค์การ

๒.๔.๖ จรรยาบรรณต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สัตว์ป่า และสังคม

๑. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการสวนอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. สนับสนุน ส่งเสริม ให้ความรู้ในเรื่องการรวบรวมพันธุ์ บำรุงพันธุ์ และขยายพันธุ์มิให้สูญพันธุ์
๓. ปลุกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงานและลูกจ้าง
๔. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ยึดหลักความคุ้มค่าและช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม
๕. พึงปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนและเผยแพร่ รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดอันตรายหรือมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
๖. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมใดๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
๗. ไม่ยอมเป็นเครื่องมือหรือสนับสนุนแนวทางใดๆ ที่จะให้เกิดการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบต่างๆ
๘. พึงให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ช่วยเหลืออุทิศตนเพื่อสังคม

๒.๔.๗ จรรยาบรรณพันธมิตรทางธุรกิจและคู่แข่งทางการค้า

๑. ถือปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงที่ทำกับพันธมิตรอย่างเคร่งครัด
๒. รักษาความลับของพันธมิตร รวมถึงไม่นำมาใช้ในการประโยชน์ของตนเองและผู้เกี่ยวข้องโดยมิชอบ
๓. พึงปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันที่ดี
๔. ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้าด้วยวิธีที่ไม่สุจริต หรือไม่เหมาะสม
๕. ไม่พยายามทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยการกล่าวหาในทางร้าย โดยปราศจาก

ซึ่งข้อมูลจริง

๖. สนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ รวมถึงการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

๗. พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม (คู่แข่ง) รวมทั้งกำกับดูแลให้การดำเนินงานสอดคล้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ และการเปลี่ยนแปลงธุรกิจ เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานตระหนักถึงความสำคัญและได้นำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ไม่ใช้อำนาจผูกขาดในทางมิชอบหรือเลือกปฏิบัติ อันอาจส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางการแข่งขัน

๒.๔.๘ จรรยาบรรณการใช้สัตว์

จรรยาบรรณการใช้สัตว์ หมายถึง หลักเกณฑ์ ผู้ใช้สัตว์ ผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่องานวิจัย งานสอนและงานผสมชีววัตถุในเชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกสาขา ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม คุณธรรม มนุษยธรรม และหลักวิชาการที่เหมาะสม ตลอดจนเป็นมาตรฐานการดำเนินงานที่ยอมรับโดยทั่วกัน จึงกำหนดจรรยาบรรณการใช้สัตว์ของบุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดังนี้

๑. การได้มาซึ่งสัตว์ป่าจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและนโยบายการอนุรักษ์

๒. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เลี้ยงดูแลสัตว์ ต้องมีจิตที่เมตตาต่อสัตว์ ไม่ทารุณต่อสัตว์ ต้องตระหนักว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับมนุษย์

๓. ควรจัดสถานที่อยู่ของสัตว์ ให้มีความเหมาะสม

๔. การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัตว์ตามพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕. การเลี้ยง การดูแลสัตว์ การใช้สัตว์ รวมไปถึงการจัดแสดงสัตว์ของสวนสัตว์

ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้

๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องศึกษา คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในทุกหน่วยงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานในสายบังคับบัญชาปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยอย่างทั่วถึง หากการดำเนินงานในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือละเว้นการปฏิบัติตามคู่มือฉบับนี้ ให้วินิจฉัยตามลักษณะของการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญ และระดับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อม อันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา หากประสบปัญหาในการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานที่มีได้กำหนดไว้ในคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำนั้น ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับการกระทำ	การปฏิบัติ
การกระทำนั้นขัดต่อกฎหมายหรือไม่ ?	หากขัดต่อกฎหมาย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อนโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อค่านิยมหรือวัฒนธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นจะก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดีในอนาคตหรือไม่ ?	หากก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดี ให้ยุติทันที

กรณีไม่แน่ใจหรือไม่อาจตัดสินใจว่าการตัดสินใจของตนนั้นถูกต้องหรือไม่ ควรหารือผู้ร่วมงานปรึกษาผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้คำแนะนำในขั้นต้นแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๑. บุคลากรทุกตำแหน่ง ต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย กำกับดูแลความประพฤติ ของบุคลากรให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ

๒. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่ามีบุคลากรประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๓. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่าผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ประธานคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๔. การดำเนินการทางจริยธรรม และจรรยาบรรณตาม ข้อ ๒ ให้มีแนวทาง และวิธีการสอบสวนตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

๕. หากดำเนินการสอบสวนตาม ข้อ ๔ แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริง ว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตาม ข้อ ๒ สิ่งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้

๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ

๑. สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในช่องทางต่างๆ ดังนี้

- เว็บไซต์องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย WWW.ZOOTHAILAND.ORG
- ไลน์กลุ่มสื่อสารภายใน
- การจัดกิจกรรมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- ฯลฯ

๒. ทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ

๓. ปรึกษาผู้บังคับบัญชา เมื่อไม่มั่นใจว่าสิ่งที่กระทำถูกต้องตามจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่

๔. สื่อสารให้บุคคลอื่นที่ร่วมงานด้วยหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ และการลงโทษ

๑. การไม่ประพฤติปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ถือเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ ร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนามูลเหตุ จูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืนอายุ ประวัติและความประพฤติ ในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณีผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

๒. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ในกรณีอันมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้อง หรือ ตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือ การพิจารณาความดีความชอบ หรือสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเอง หรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณีตักเตือนด้วย วาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

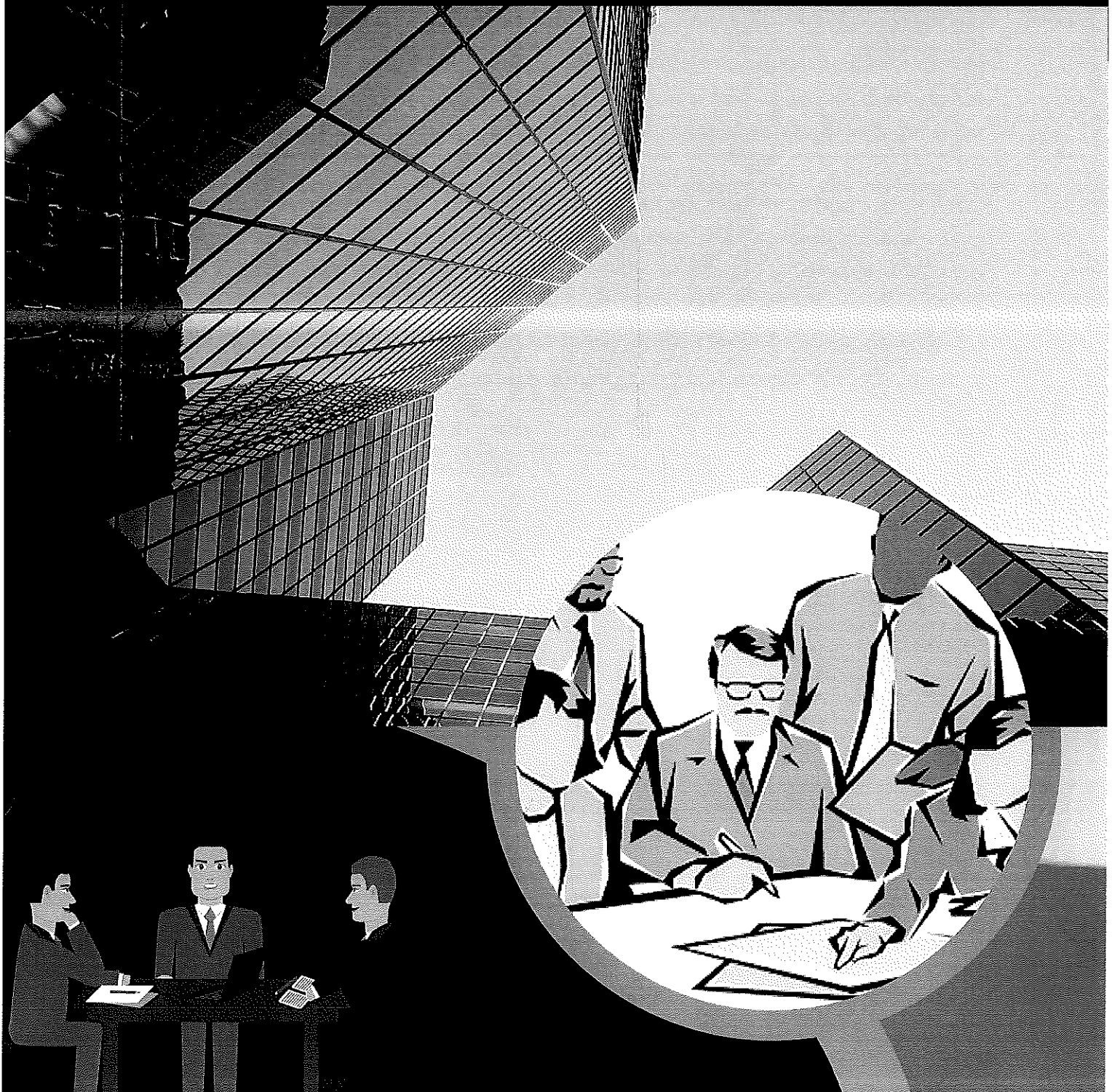
๓. เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ และมีการสั่งลงโทษ โดยเข้าลักษณะแห่งความผิดทางวินัยตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามขั้นตอนการลงโทษ และตามความร้ายแรงของการกระทำ หรือให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน เป็นหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การแต่งตั้งโยกย้าย หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทาง วินัย ให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้ากรณีที่เป็นการฝ่าฝืน เล็กน้อยหรือเป็นการฝ่าฝืนครั้งแรก ถ้าเห็นว่ามีเหตุอันสมควรจะลงโทษหรืองดโทษ ให้ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๔. นอกจากการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ การสนับสนุนให้ผู้อื่น กระทำผิดจรรยาบรรณ การเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การขัดขวางกระบวนการสืบสวน ข้อเท็จจริงและการกระทำอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้ข้อเท็จจริง ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและ จรรยาบรรณนี้เช่นกัน

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำหรับกรรมการ

บทนำ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้อนุรักษ์สัตว์และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน โดยให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลังกำหนดขึ้น โดยได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนวางโครงสร้าง และวางระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ และเที่ยงธรรม ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการอย่างมีหลักธรรมาภิบาล ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนด มาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามที่และภารกิจที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างพึงได้รับมอบหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรมทั้งการปฏิบัติต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

สำนักบริหารทุนมนุษย์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
นิยามของคำสำคัญ	๑-๒
ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓-๔
๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔
๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)	๔
๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)	๕
๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๖
๑.๖ มาตรฐานจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๗-๘
ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๙
๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการ	๑๐
๒.๒.๑ จรรยาบรรณของกรรมการต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๐
๒.๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการต่อผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง	๑๐
๒.๒.๓ จรรยาบรรณของกรรมการต่อลูกค้าและประชาชน	๑๑
ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้	
๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจ	๑๒
๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ	๑๓
๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ	๑๓
๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณและการลงโทษ	๑๔

นิยามของคำสำคัญ

ประมวลจริยธรรม	หมายความว่า	ประมวลจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยว่าด้วยกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ ประกาศที่เกี่ยวกับจริยธรรมที่องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วยข้อประพฤติปฏิบัติที่พึงงาม ถูกต้องตามหลักศีลธรรมอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ผู้อื่น ซึ่งเมื่อได้ปฏิบัติแล้วเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
คุณธรรม	หมายความว่า	ความดีงามที่ปลูกฝังขึ้นในจิตใจ
จริยธรรม	หมายความว่า	หลักธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในหมู่คณะ
มาตรฐานจริยธรรม	หมายความว่า	สิ่งที่ถือเป็นหลักสำหรับเทียบทางสภาพคุณงามความดี ทั้งที่อยู่ภายในจิตใจ และที่แสดงออกที่ควรประพฤติในสังคมนั้น ได้ยอมรับนับถือกันมาและประพฤติปฏิบัติร่วมกันยอมรับว่า สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ
จรรยาบรรณ	หมายความว่า	ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงาน แต่ละอาชีพกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกองค์กร
ค่านิยมองค์การสวนสัตว์	คือ	ZOOGETHER ZOO = ZOO G = Green E = Effectiveness T = Teamwork H = Honesty E = Enhancement R = Responsibility
องค์กร/หน่วยงาน	หมายความว่า	องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้บังคับบัญชา	หมายความว่า	ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะกรรมการ	หมายความว่า	คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะอนุกรรมการ	หมายความว่า	คณะอนุกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการ	หมายความว่า	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
นักบริหาร	หมายความว่า	นักบริหารระดับ ๖ - นักบริหารระดับ ๑๐
พนักงาน	หมายความว่า	พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
ผลประโยชน์ทับซ้อน / ความขัดแย้ง	หมายความว่า	ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	หมายความว่า	๑. ผู้บริหาร/บุคลากร ๒. ภาครัฐ ๓. ภาคเอกชน ๔. ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ๕. สื่อมวลชน
การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง (Corporate Governance : CG)”		ระบบการ บริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามกรอบหลักการของ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี ในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติ ของสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) (๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) (๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) (๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) (๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) (๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) (๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) (๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)
ของขวัญ	หมายความว่า	เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่นักเพื่ออภัยไถ่ให้ เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และ ให้หมายความว่ารวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการ รับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือ สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะเป็นบัตร ตัว หรือ หลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของไว้ในภายหลัง

ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน และตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔ หมวด ๒ จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้อ ๔ กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมเพื่อรักษาวินัย ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนาและการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองครองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงพอเพื่อรักษาผลประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ และประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรีและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางหน่วยงานโดยรวม

๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ซึ่งคณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก (Core Value) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ดังนี้

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
๓. การยึดถือประโยชน์ของชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๕. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
๖. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
๘. การยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี หมายถึง กติกาหรือกฎเกณฑ์การบริหารการปกครองที่ดี เหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมือง อันหมายถึงแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ภาคประชาชนองค์กรสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและตั้งมั่น อยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักพื้นฐาน การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การสร้างระบบบริหารกิจการและสังคมที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องสนับสนุนให้เกิดขึ้น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักการขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ทำความเข้าใจและรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าใจบทบาทหน้าที่ และร่วมกันสนับสนุนระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ๖ หลัก ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจอธิปไตยโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ไม่ให้มีการใช้กฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย มีการอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนให้ประชาชนทราบ

๒. หลักคุณธรรม (Ethics) เป็นมาตรฐานของความประพฤติในทางศีลธรรม ว่าถูกหรือผิดสมควรหรือไม่สมควรเมื่อมองมาจากมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดในเรื่องหลักของคุณธรรมคือ ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย ปลอดภัยจากการทำผิดกฎหมาย และปลอดภัยจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดภัยจากการคอร์รัปชันหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency) ยึดหลักของการเปิดเผยตรงไปตรงมาและเข้าใจง่าย มีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจนมีระบบคุณธรรมในการเลือกบุคลากรรวมถึงการให้คุณให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทั้งการเมืองและการบริหารกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษาร่วมวางแผนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวประกอบการพิจารณา กล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

๕. หลักสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) คือ หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งสะท้อนความรับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อผลงานหรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะและการมีระบบติดตามประเมินผล

๖. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หรือหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบการ บริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตามกรอบหลักการของ Organization of Economic Co – operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๘ หลักดังนี้

๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อการทำงาน การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) ต้องคำนึงถึงทิศทางขององค์กร นโยบายที่สอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ การเสริมสร้างการพัฒนาขีดความสามารถ การพัฒนา การสร้างความเข้าใจและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมและคู่แข่งตามแผนวิสาหกิจขององค์กร

๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน บริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ภาครัฐ ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) คำนึงถึงหลักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งสามารถแข่งขันได้เป็นที่พอใจของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) การดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ และมีหน้าที่พึงตระหนักและทำความเข้าใจในงานของตนว่าเกี่ยวข้องหรือต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ วัฒนธรรมองค์กร แนวทางการปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ เข้าใจผลกระทบและความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ดังกล่าว

๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ต่อผู้รับบริการ สามารถตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและแตกต่างได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การให้โอกาสและสามารถบริหารจัดการการใช้งานทรัพยากรของพนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรึกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ เชื่อมโยงการบริหารจัดการอย่างใกล้ชิดกับการตัดสินใจการมีส่วนร่วมที่จะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและมีความชอบธรรม ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรในทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมจรรยาบรรณและวัฒนธรรมองค์กร

๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มุ่งเน้นการพัฒนามิติ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-circular-Green Economy : BCG) ให้เกิดความเชื่อมโยง สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและสามารถบริหารจัดการศักยภาพในการแข่งขัน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัย อำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทนอดกลั้น เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ขององค์การและ ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ทำให้องค์การได้รับความเสียหาย

๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยไม่ให้เกิดความเสียหายแก่องค์การ

๔. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยระเบียบข้อบังคับ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่องค์การ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

๕. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิให้เป็นการกระทำความข่มขืนบังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือ ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๖. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

๗. ต้องรักษาความลับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๘. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่งานและไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่

๙. ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๑๐. ต้องให้ความสะดวกให้เป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสะดวกสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้มาติดต่อ

๑๑. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติในตำแหน่งหน้าที่ของตน

๑๒. ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๑๓. ห้ามกระทำการหรือดำเนินการใด ๆ ที่ถือว่าการต่อต้านหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

๑.๖ มาตรฐานจริยธรรม ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องยึดถือและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และวิธีปฏิบัติขององค์การเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ แบบแผน และวิธีปฏิบัติขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย อย่างเคร่งครัด ตลอดจนร่วมมือดูแลให้พนักงานอื่นปฏิบัติตามด้วย

๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มุ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

๓. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การ

๔. ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรมตามหลักศาสนา ทั้งโดยส่วนตัวและโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ และมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ไม่ปิดบังข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานและไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง

๕. รักษาความลับของลูกค้า คู่ค้า และขององค์การอย่างเคร่งครัด การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับจะกระทำได้ต่อเมื่อมีอำนาจหน้าที่และได้รับอนุญาตหรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๖. ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม และจะต้องไม่ร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรใดๆ กระทำการหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่ขัดต่อการทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่น เพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๓. ร่วมมือและช่วยเหลือกันเกี่ยวกับกิจการขององค์การ รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี ระหว่างผู้ร่วมงาน ไม่กระทำใดๆ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดความแตกแยกสามัคคี หรือก่อให้เกิดความกระด้างกระเดื่อง เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอื่นโดยมิชอบ ละเว้นกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานอย่างจริงจัง และไม่ประพฤติดนที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ชื่อเสียงของตนเองและองค์การ

๔. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา สุภาพเรียบร้อย เชื่อฟัง และไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยชอบ ไม่กระทำการขัดผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปสั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๕. ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ตรวจสอบได้ โดยตระหนักถึงคุณธรรม เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงรักษาชื่อเสียงขององค์การ โดยไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นการเสื่อมเสีย แก่องค์การและเกียรติภูมิของตนเอง
๒. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงมีความรับผิดชอบและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้
๓. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความ รอบคอบรวดเร็ว โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การเป็นสำคัญ
๔. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงยึดมั่นในอุดมการณ์และนโยบายขององค์การ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ขององค์การโดยเคร่งครัด
๕. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ ท่วงเท สติปัญญาความรู้ความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ
๖. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงละเว้นการกระทำใดๆ ในการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขององค์การไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
๗. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงระมัดระวัง ดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างระมัดระวัง และ คุ่มค่า ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๘. พึงยึดถือและปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนและสมดุล
๙. พึงกำหนดเงื่อนไขกับคู่สัญญาอย่างเป็นธรรม
๑๐. พึงให้ข้อมูลขององค์การทั้งด้านบวกและด้านลบที่จำเป็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจริงและถูกต้อง
๑๑. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๑๒. พึงเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
๑๓. พึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและ ปลุกจิตสำนึกให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ พากเพียร อดทนและรับผิดชอบ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดจรรยาบรรณ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อเป็น หลักและแนวทางการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) จรรยาบรรณของกรรมการ ๒) จรรยาบรรณของผู้บริหาร และ ๓) จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง

๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการ

๒.๒.๑ จรรยาบรรณของกรรมการต้ององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบและข้อบังคับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตลอดจนมติที่ประชุมของคณะกรรมการ

๒. กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต วางตัวเป็นกลาง อย่างเต็มความสามารถ และบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ องค์การและบุคลากร ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนรักษาภาพลักษณ์ขององค์กร

๓. กรรมการต้องบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โดยไม่ฝักใฝ่การเมืองและวางตัวเป็นกลาง อย่างเคร่งครัดเพื่อผลประโยชน์ต่อรัฐ องค์การ บุคลากรทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๔. กรรมการต้อง มีจิตสำนึก ปลุกจิตสำนึกให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชา ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรกับประชาชนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

๕. กรรมการต้องหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ส่วนตนต่อผลประโยชน์ขององค์การ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ผลประโยชน์ข้างต้นรวมถึง

(๑) ไม่หาผลประโยชน์ส่วนตัวจากการเป็นกรรมการฯ

(๒) ไม่นำความลับและข้อมูลขององค์การไปใช้ในทางที่ผิด

(๓) ไม่เป็นกรรมการในบริษัทที่เป็นคู่แข่งขององค์การ

(๔) ไม่มีผลประโยชน์ในการทำสัญญาขององค์การ

(๕) ไม่เป็นผู้ประกอบการ หรือผู้ถือหุ้นสำคัญ หรือมีบุคคลในครอบครัวเป็นกรรมการหรือเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหรือธุรกิจการค้าใด อันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันหรือทำธุรกิจกับองค์การ ที่ตนเองเป็นกรรมการอยู่ไม่ว่ากระทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

(๖) ต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการที่กระทำกับองค์การหรือกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับองค์การทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือเอื้อประโยชน์ให้บุคคลหรือนิติบุคคลใดๆ ไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ของตนหรือของผู้อื่น

๖. กรรมการต้องนำความรู้และทักษะการบริหารมาประยุกต์ใช้อย่างเต็มความสามารถ และบริหารงานขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยด้วยความระมัดระวังบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล (Good governance)

๗. กรรมการต้องปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance : CG) ตามประกาศคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๒.๒.๒ จรรยาบรรณของกรรมการต่อผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง

๑. ปฏิบัติต่อผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างด้วยความสุภาพ หลีกเลี่ยงการดำเนินการใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง

๒. ให้ความสำคัญกับผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ในเรื่อง สวัสดิภาพ ค่าตอบแทน และสวัสดิการที่เป็นธรรม

๓. ดำเนินการอย่างเป็นระบบในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างอย่างทั่วถึง

๔. ติดตามให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยดำเนินการในเรื่องจรรยาบรรณและจริยธรรม ซึ่งพนักงานและลูกจ้างสามารถปฏิบัติได้เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณอย่างทั่วถึงทั้งองค์กร

๒.๒.๓ จรรยาบรรณของกรรมการต่อลูกค้าและประชาชน

๑. ส่งเสริมให้บริการที่มีภาพต่อลูกค้าและประชาชน
๒. แสวงหาช่องทางที่จะเพิ่มประโยชน์ให้แก่ลูกค้า และประชาชนอย่างต่อเนื่อง
๓. สร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ลูกค้าและประชาชนเกิดความพึงพอใจ
๔. เปิดเผยข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๕. จัดระบบให้ลูกค้าและประชาชนสามารถ ร้องเรียนเกี่ยวกับการบริการและให้ลูกค้าและประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว

ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้

๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องศึกษา คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในทุกหน่วยงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานในสายบังคับบัญชาปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยอย่างทั่วถึง หากการดำเนินงานในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือละเว้นการปฏิบัติตามคู่มือฉบับนี้ ให้วินิจฉัยตามลักษณะของการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญ และระดับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อม อันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา หากประสบปัญหาในการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานที่มีได้กำหนดไว้ในคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำนั้น ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับการกระทำ	การปฏิบัติ
การกระทำนั้นขัดต่อกฎหมายหรือไม่ ?	หากขัดต่อกฎหมาย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อนโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อค่านิยมหรือวัฒนธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นจะก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดีในอนาคตหรือไม่ ?	หากก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดี ให้ยุติทันที

กรณีไม่แน่ใจหรือไม่อาจตัดสินใจว่าการตัดสินใจของตนเองนั้นถูกต้องหรือไม่ ควรหารือผู้ร่วมงานปรึกษาผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้คำแนะนำในขั้นต้นแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๑. บุคลากรทุกตำแหน่ง ต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย กำกับดูแลความประพฤติ ของบุคลากรให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ

๒. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่ามีบุคลากรประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๓. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่าผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ประธานคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๔. การดำเนินการทางจริยธรรม และจรรยาบรรณตาม ข้อ ๒ ให้นำแนวทาง และวิธีการสอบสวนตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

๕. หากดำเนินการสอบสวนตาม ข้อ ๔ แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริง ว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตาม ข้อ ๒ สิ่งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้

๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ

๑. สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในช่องทางต่างๆ ดังนี้

- เว็บไซต์องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย WWW.ZOOTHAILAND.ORG
 - ไลน์กลุ่มสื่อสารภายใน
 - การจัดกิจกรรมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- ฯลฯ

๒. ทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ

๓. ปรึกษาผู้บังคับบัญชา เมื่อไม่มั่นใจว่าสิ่งที่จะกระทำถูกต้องตามจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่

๔. สื่อสารให้บุคคลอื่นที่ร่วมงานด้วยหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ และการลงโทษ

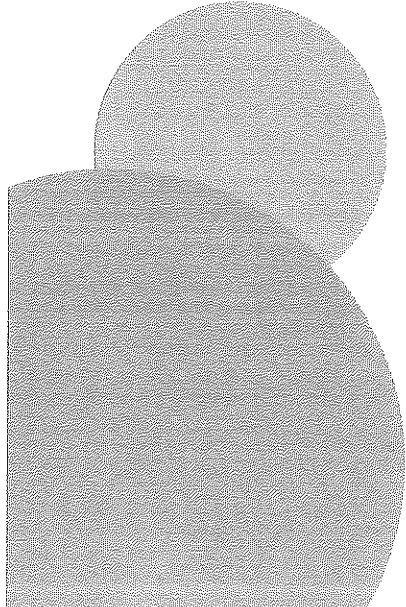
๑. การไม่ประพฤติปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ถือเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ ร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนามูลเหตุ จูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืนอายุ ประวัติและความประพฤติ ในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณีผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

๒. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ในกรณีอื่นมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้อง หรือ ตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขึ้นเงินเดือน หรือ การพิจารณาความดีความชอบ หรือสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเอง หรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณีตักเตือนด้วย วาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๓. เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ และมีการสั่งลงโทษ โดยเข้าลักษณะแห่งความผิดทางวินัยตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามขั้นตอนการลงโทษ และตามความร้ายแรงของการกระทำ หรือให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน เป็นหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน การแต่งตั้งโยกย้าย หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทาง วินัย ให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้ากรณีที่เป็นการฝ่าฝืน เล็กน้อยหรือเป็นการฝ่าฝืนครั้งแรก ถ้าเห็นว่ามีเหตุอันสมควรจะลงโทษหรือตักเตือน ให้ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๔. นอกจากการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ การสนับสนุนให้ผู้อื่น กระทำผิดจรรยาบรรณ การเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การขัดขวางกระบวนการสืบสวน ข้อเท็จจริงและการกระทำอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้ข้อเท็จจริง ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและ จรรยาบรรณนี้เช่นกัน

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

一	二	三	四	五	六	七	八
九	十	十一	十二	十三	十四	十五	十六
十七	十八	十九	二十	二十一	二十二	二十三	二十四
二十五	二十六	二十七	二十八	二十九	三十	三十一	三十二

บทนำ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้อนุรักษ์สัตว์และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชัยชนะในอาเซียน โดยให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลังกำหนดขึ้น โดยได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนวางโครงสร้าง และวางระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ และเที่ยงธรรม ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการอย่างมีหลักธรรมาภิบาล ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนด มาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่และภารกิจที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างพึงได้รับมอบหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรมทั้งการปฏิบัติต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

สำนักบริหารทุนมนุษย์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
นิยามของคำสำคัญ	๑-๒
ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓-๔
๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔
๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)	๔
๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)	๕
๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๖
๑.๖ มาตรฐานจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๗-๘
ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๙
๒.๒ จรรยาบรรณของผู้บริหาร	
๒.๒.๑ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๐
๒.๒.๒ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อพนักงานและลูกจ้าง	๑๐
๒.๒.๓ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อสังคมส่วนรวม	๑๑
๒.๒.๔ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อตนเอง	๑๑
๒.๒.๕ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อลูกค้าและผู้ส่งมอบ	๑๒
๒.๒.๖ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อกรรมการ	๑๒
๒.๒.๗ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์	๑๒
ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้	
๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจ	๑๓
๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ	๑๔
๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ	๑๔
๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณและการลงโทษ	๑๕

นิยามของคำสำคัญ

ประมวลจริยธรรม	หมายความว่า	ประมวลจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ ประกาศที่เกี่ยวกับจริยธรรม ที่องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ข้อประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม ถูกต้องตามหลักศีลธรรมอันพึงปฏิบัติ ต่อตนเอง ผู้อื่น ซึ่งเมื่อได้ปฏิบัติแล้วเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
คุณธรรม	หมายความว่า	ความดีงามที่ปลูกฝังขึ้นในจิตใจ
จริยธรรม	หมายความว่า	หลักธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในหมู่คณะ
มาตรฐานจริยธรรม	หมายความว่า	สิ่งที่ถือเป็นหลักสำหรับเทียบทางสภาพคุณงามความดี ทั้งที่อยู่ภายในจิตใจ และที่แสดงออกที่ควรประพฤติในสังคมนั้น ได้ยอมรับนับถือกันมาและประพฤติปฏิบัติร่วมกันยอมรับว่า สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ
จรรยาบรรณ	หมายความว่า	ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงาน แต่ละอาชีพ กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะ ของสมาชิกองค์กร
ค่านิยมองค์การสวนสัตว์	คือ	ZOOGETHER ZOO = ZOO G = Green E = Effectiveness T = Teamwork H = Honesty E = Enhancement R = Responsibility
องค์กร/หน่วยงาน	หมายความว่า	องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้บังคับบัญชา	หมายความว่า	ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะกรรมการ	หมายความว่า	คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะอนุกรรมการ	หมายความว่า	คณะอนุกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการ	หมายความว่า	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
นักบริหาร	หมายความว่า	นักบริหารระดับ ๖ - นักบริหารระดับ ๑๐
พนักงาน	หมายความว่า	พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
ผลประโยชน์ทับซ้อน /ความขัดแย้ง	หมายความว่า	ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	หมายความว่า	๑. ผู้บริหาร/บุคลากร ๒. ภาครัฐ ๓. ภาคเอกชน ๔. ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ๕. สื่อมวลชน
การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง (Corporate Governance : CG)”		ระบบการ บริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามกรอบหลักการของ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี ในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติ ของสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) (๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) (๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) (๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) (๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) (๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) (๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) (๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)
ของขวัญ	หมายความว่า	เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แกกันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และ ให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการ รับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือ สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือ หลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของให้ในภายหลัง

ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ ววรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน และตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔ หมวด ๒ จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้อ ๔ กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมเพื่อรักษจริยธรรม ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษาลาภประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนาและการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองครองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงพอเพื่อรักษาผลประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ และประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรีและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางหน่วยงานโดยรวม

๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๔ ประการ ซึ่งคณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก (Core Value) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๔ ประการ ดังนี้

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
๓. การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๕. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
๖. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
๘. การยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี หมายถึง กติกาหรือกฎเกณฑ์การบริหารการปกครองที่ดี เหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมือง อันหมายถึงแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ภาคประชาชนองค์กรสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและตั้งมั่น อยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักพื้นฐาน การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การสร้างระบบบริหารกิจการและสังคมที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องสนับสนุนให้เกิดขึ้น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักการขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ทำความเข้าใจและรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าใจบทบาทหน้าที่ และร่วมกันสนับสนุนระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ๖ หลัก ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐ โดยการใช้กฎหมายที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ไม่ให้มีการใช้กฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย มีการอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนให้ประชาชนทราบ

๒. หลักคุณธรรม (Ethics) เป็นมาตรฐานของความประพฤติในทางศีลธรรม ว่าถูกหรือผิดสมควรหรือไม่สมควรเมื่อมองมาจากมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดในเรื่องหลักของคุณธรรมคือ ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย ปลอดภัยจากการทำผิดกฎหมาย และปลอดภัยจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดภัยจากการคอร์รัปชันหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency) ยึดหลักของการเปิดเผยตรงไปตรงมาและเข้าใจง่าย มีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจนมีระบบคุณธรรมในการเลือกบุคลากรรวมถึงการให้คุณให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทั้งการเมืองและการบริหารกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษาร่วมวางแผนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวประกอบการพิจารณา กล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

๕. หลักสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) คือ หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งสะท้อนความรับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อผลงานหรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะและการมีระบบติดตามประเมินผล

๖. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หรือหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบการบริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาลสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตามกรอบหลักการของ Organization of Economic Co – operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๘ หลักดังนี้

๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อการทำงาน การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) ต้องคำนึงถึงทิศทางขององค์กร นโยบายที่สอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ การเสริมสร้างการพัฒนาขีดความสามารถ การพัฒนา การสร้างความเข้าใจและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมและคู่แข่งตามแผนวิสาหกิจขององค์กร

๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) คำนึงถึงหลักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งสามารถแข่งขันได้เป็นที่พอใจของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) การดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ และมีหน้าที่พึงตระหนักและทำความเข้าใจในงานของตนว่าเกี่ยวข้องหรือต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ วัฒนธรรมองค์กร แนวทางการปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ เข้าใจผลกระทบและความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ดังกล่าว

๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ต่อผู้รับบริการ สามารถตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและแตกต่างได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การให้โอกาสและสามารถบริหารจัดการการใช้งานทรัพยากรของพนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรีกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ เชื่อมโยงการบริหารจัดการอย่างใกล้ชิดกับการตัดสินใจการมีส่วนร่วมที่จะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและมีความชอบธรรม ยกย่องขีดความสามารถของบุคลากรในทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมจรรยาบรรณและวัฒนธรรมองค์กร

๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มุ่งเน้นการพัฒนามิติด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-circular-Green Economy : BCG) ให้เกิดความเชื่อมโยง สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและสามารถบริหารจัดการศักยภาพในการแข่งขัน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัย อำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทนอดกลั้น เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ขององค์การและ ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ทำให้องค์การได้รับความเสียหาย

๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยมิให้เสียหายแก่องค์การ

๔. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยระเบียบข้อบังคับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่องค์การ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

๕. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิให้เป็นการกระทำข้ามบังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือ ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๖. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

๗. ต้องรักษาความลับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๘. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่งานและไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่

๙. ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๑๐. ต้องให้ความสะดวกให้ความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้มาติดต่อ

๑๑. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติในตำแหน่งหน้าที่ของตน

๑๒. ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๑๓. ห้ามกระทำการหรือดำเนินการใด ๆ ที่ถือว่าเป็นการต่อต้านหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

๑.๖ มาตรฐานจริยธรรม ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องยึดถือและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และวิธีปฏิบัติขององค์การเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ แบบแผน และวิธีปฏิบัติขององค์การ สวนสัตว์แห่งประเทศไทย อย่างเคร่งครัด ตลอดจนร่วมมือดูแลให้พนักงานอื่นปฏิบัติตามด้วย

๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มุ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

๓. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การ

๔. ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรมตามหลักศาสนา ทั้งโดยส่วนตัวและโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ และมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ไม่ปิดบังข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานและไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง

๕. รักษาความลับของลูกค้า คู่ค้า และขององค์การอย่างเคร่งครัด การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับจะกระทำได้ต่อเมื่อมีอำนาจหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตหรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๖. ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม และจะต้องไม่ร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรใดๆ กระทำการหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่ขัดต่อการทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่น เพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๗. ร่วมมือและช่วยเหลือกันเกี่ยวกับกิจการขององค์การ รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี ระหว่างผู้ร่วมงาน ไม่กระทำใดๆ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดความแตกแยกสามัคคี หรือก่อให้เกิดความกระด้างกระเดื่อง เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอื่นโดยมิชอบ ละเว้นกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานอย่างจริงใจ และไม่ประพฤติดนที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ชื่อเสียงของตนเองและองค์การ

๘. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา สุภาพเรียบร้อย เชื่อฟัง และไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยชอบ ไม่กระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปสั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๙. ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ตรวจสอบได้ โดยตระหนักถึงคุณธรรม เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงรักษาชื่อเสียงขององค์การ โดยไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นการเสื่อมเสีย แก่องค์การและเกียรติภูมิของตนเอง

๒. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงมีความรับผิดชอบและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความ รอบคอบรวดเร็ว โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การเป็นสำคัญ

๔. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงยึดมั่นในอุดมการณ์และนโยบายขององค์การ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ขององค์การโดยเคร่งครัด

๕. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ พยายาม สติปัญญาความรู้ความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ

๖. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงละเว้นการกระทำใดๆ ในการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขององค์การไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๗. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงระมัดระวัง ดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างระมัดระวัง และ คำนึงค่า ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๘. พึงยึดถือและปฏิบัติในเรื่องความปลอดภ้ย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนและสมดุล

๙. พึงกำหนดเงื่อนไขกับคู่สัญญาอย่างเป็นธรรม

๑๐. พึงให้ข้อมูลขององค์การทั้งด้านบวกและด้านลบที่จำเป็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจริงและถูกต้อง

๑๑. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑๒. พึงเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

๑๓. พึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและ ปลุกจิตสำนึกให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ พากเพียร อดทนและรับผิดชอบ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดจรรยาบรรณ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อเป็น หลักและแนวทางการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) จรรยาบรรณของกรรมการ ๒) จรรยาบรรณของผู้บริหาร และ ๓) จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง

๒.๒ จรรยาบรรณของผู้บริหาร

๒.๒.๑ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. มีความเป็นผู้นำ เสียสละ มีความยุติธรรม มีวินัย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ในการบริหารงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ยุติธรรมและเสมอภาค
๒. พึงตระหนักว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดขององค์การ
๓. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๔. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ประสพการณ์และทักษะการบริหารจัดการอย่างสุดความสามารถ
๕. กำกับดูแลให้การจัดหาทรัพยากรสัตว์ป่า การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามหลักการจัดการสวัสดิภาพสัตว์ รวมถึงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๖. สร้างความตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม
๗. พึงระมัดระวังในการใช้สื่อดิจิทัลที่อาจจะเกิดต่อบุคคล หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์การ
๘. ให้ละเว้นการกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การ
๙. รายงานสถานภาพขององค์การอย่างถูกต้องครบถ้วนสม่ำเสมอและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตขององค์การที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ
๑๐. บริหารจัดการความเสี่ยงและกำหนดระบบควบคุมภายในอย่างเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกระทบต่อการดำเนินงานขององค์การ
๑๑. ไม่เปิดเผยข้อมูลลับขององค์การต่อบุคคลภายนอก

๒.๒.๒ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อพนักงานและลูกจ้าง

๑. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับผู้ปฏิบัติงาน
๒. พึงดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาในด้านการปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รับฟังความคิดเห็น และปกครองโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. ผู้บังคับบัญชาพึงใช้หลักคุณธรรม (Merit system) ในการบริหารงานบุคคล ความเป็นธรรม ในการแต่งตั้ง โยกย้าย ให้รางวัล และลงโทษผู้ปฏิบัติงานด้วยความสุจริตใจและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงสมรรถนะ ความสามารถ และประสพการณ์ ตลอดจนความเหมาะสมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการพิจารณาผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
๔. ให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะ ความรู้ สมรรถนะ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานตามความเหมาะสม รวมถึงการเสริมสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการขององค์การ โดยให้โอกาสแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
๕. รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๖. บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคง และสร้างความกดดันต่อสภาพจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน
๗. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในเรื่องสวัสดิภาพ และสวัสดิการในการทำงาน
๘. มีการสื่อสารอย่างเปิดเผย โปร่งใส ตรงไปตรงมา รวมทั้งติดตาม และกำกับให้ผู้ปฏิบัติงานประพฤติปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

๙. บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงในหน้าที่การงานของพนักงาน รวมถึงความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๑๐. ส่งเสริมให้พนักงานเข้าใจในเรื่องจรรยาบรรณและบทบาท ซึ่งพนักงานสามารถปฏิบัติได้เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณอย่างทั่วถึงทั้งองค์การ

๑๑. เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถแจ้งเรื่องการทำคามผิดกฎหมายขององค์การได้

๑๒. ให้พนักงานตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๒.๓ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อสังคมส่วนรวม

๑. ไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลเสียหายต่อสังคมส่วนรวม โดยเฉพาะต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการมีส่วนร่วมต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ

๓. ปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมให้เกิดขึ้นในบุคลากรทุกระดับอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๔. ไม่กระทำการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือยอมเป็นเครื่องมือที่จะเกิดการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวม

๕. ไม่นำเงินขององค์การไปสนับสนุนกิจกรรมที่ไม่ก่อประโยชน์กับสังคมส่วนรวม

๖. ไม่กระทำการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือยินยอมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดความหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบต่างๆ

๒.๒.๔ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อตนเอง

๑. ยึดมั่นในหลักกฎหมาย คุณธรรม ความถูกต้อง และไม่แสวงหาตำแหน่ง หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลอื่นใดโดยมิชอบ

๒. พัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ทักษะที่ดี มีความภาคภูมิใจในการเป็นพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติของพนักงานไม่ให้เสื่อมเสีย

๔. ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้กับองค์การอย่างเต็มที่ ไม่มาสายกลับก่อน หรือเอาเวลาไปทำธุระส่วนตัว

๕. หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก

๖. ไม่ให้หรือรับของขวัญระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ในบังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ตลอดจนไม่รับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการให้หรือรับตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้

๒.๒.๕ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อคู่ค้าและผู้ส่งมอบ

๑. ไม่เรียกร้องหรือไม่รับหรือจ่ายผลประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่สุจริตในการค้ากับคู่ค้า
๒. ถ้ามีข้อมูลว่ามีการเรียกร้องหรือการรับ หรือการจ่ายผลประโยชน์ใด ๆ พึงเปิดเผยรายละเอียดต่อคู่ค้าและร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยยุติธรรมและรวดเร็ว
๓. สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การให้มีความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตรวจสอบได้ รวมถึงการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๔. พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ (คู่ค้าและผู้ส่งมอบ) รวมทั้งกำกับดูแลให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ คำสั่ง ประกาศ วิธีปฏิบัติ และมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล และขององค์การอย่างเคร่งครัด
๕. คัดเลือกคู่ค้าและผู้ส่งมอบบริษัทที่ปรึกษา หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจอื่น ๆ อย่างมีระบบ เป็นธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการคัดเลือกคำนึงความสมเหตุสมผลด้านราคา คุณภาพ ความคุ้มค่า และบริการที่ได้รับ มีการควบคุมอย่างรัดกุมและสนับสนุนคู่ค้าและผู้ส่งมอบที่ดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และพึงระมัดระวังการติดต่อกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่กระทำผิดกฎหมาย พหุจริต หรือมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต
๖. ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานนั้น และจะต้องไม่ประกอบธุรกิจซึ่งอาจนำผลประโยชน์มาสู่ตน โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อม
๗. ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เป็นผลิตภัณฑ์ของลูกค้า ธุรกิจชุมชน หรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก สังคม และคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๖ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อกรรมการ

๑. ให้ความเคารพ สุภาพอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะต่อผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและตามลำดับการบัญชา ยกเว้นมีเหตุอันควร
๒. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา ตลอดจนไม่กล่าวร้ายผู้บังคับบัญชาโดยปราศจากมูลความจริง

๒.๒.๗ จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์

๑. ให้บริการที่มีคุณภาพ สุภาพ โดยกำหนดระดับคุณภาพที่ยอมรับได้ของการบริการ
๒. จัดระบบให้ผู้เข้าชมสวนสัตว์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการ และให้ลูกค้าและประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว
๓. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๔. พัฒนาช่องทางที่จะเพิ่มประโยชน์ให้แก่ผู้เข้าชมสวนสัตว์อย่างต่อเนื่องและมีการสร้างนวัตกรรม เช่น การบริการใหม่ ๆ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ
๕. พึงปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์และประชาชนอย่างเคร่งครัด
๖. การนำเสนอการบริการจะต้องไม่ทำให้ผู้เข้าชมสวนสัตว์เกิดความเข้าใจผิด หรือสับสน/นำเสนอการบริการด้วยความชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้
๗. รักษาความลับของผู้เข้าชมสวนสัตว์อย่างจริงจังและสม่ำเสมอ รวมถึงไม่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ
๘. ไม่ค้ากำไรเกินควร เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพการบริการและไม่กำหนดเงื่อนไขการค้าที่ไม่เป็นธรรม

ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้

๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องศึกษา คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในทุกหน่วยงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานในสายบังคับบัญชาปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยอย่างทั่วถึง หากการดำเนินงานในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือละเว้นการปฏิบัติตามคู่มือฉบับนี้ ให้วินิจฉัยตามลักษณะของการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจงใจ ความสำคัญ และระดับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อม อันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา หากประสบปัญหาในการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานที่มีได้กำหนดไว้ในคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำนั้น ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับการกระทำ	การปฏิบัติ
การกระทำนั้นขัดต่อกฎหมายหรือไม่ ?	หากขัดต่อกฎหมาย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อนโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อค่านิยมหรือวัฒนธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นจะก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดีในอนาคตหรือไม่ ?	หากก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดี ให้ยุติทันที

กรณีไม่แน่ใจหรือไม่อาจตัดสินใจว่าการตัดสินใจของตนเองนั้นถูกต้องหรือไม่ ควรหารือผู้ร่วมงานปรึกษาผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้คำแนะนำในขั้นต้นแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๑. บุคลากรทุกตำแหน่ง ต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย กำกับดูแลความประพฤติ ของบุคลากรให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ

๒. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่ามีบุคลากรประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๓. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่าผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ประธานคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๔. การดำเนินการทางจริยธรรม และจรรยาบรรณตาม ข้อ ๒ ให้นำแนวทาง และวิธีการสอบสวนตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

๕. หากดำเนินการสอบสวนตาม ข้อ ๔ แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริง ว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตาม ข้อ ๒ สิ้นสุดเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้

๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ

๑. สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในช่องทางต่างๆ ดังนี้

- เว็บไซต์องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย WWW.ZOOTHAILAND.ORG
- ไลน์กลุ่มสื่อสารภายใน
- การจัดกิจกรรมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- ฯลฯ

๒. ทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ

๓. ปรึกษาผู้บังคับบัญชา เมื่อไม่มั่นใจว่าสิ่งที่กระทำถูกต้องตามจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่

๔. สื่อสารให้บุคคลอื่นที่ร่วมงานด้วยหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ และการลงโทษ

๑. การไม่ประพฤติปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ถือเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ ร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนามูลเหตุ จูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืนอายุ ประวัติและความประพฤติ ในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณีผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

๒. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ในกรณีอื่นมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้อง หรือ ตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือ การพิจารณาความดีความชอบ หรือสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเอง หรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณีตักเตือนด้วย วาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๓. เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ และมีการสั่งลงโทษ โดยเข้าลักษณะแห่งความผิดทางวินัยตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามขั้นตอนการลงโทษ และตามความร้ายแรงของการกระทำ หรือให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน เป็นหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การแต่งตั้งโยกย้าย หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทาง วินัย ให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้ากรณีที่เป็นการฝ่าฝืน เล็กน้อยหรือเป็นการฝ่าฝืนครั้งแรก ถ้าเห็นว่ามีเหตุอันสมควรจะลงโทษหรืองดโทษ ให้ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๔. นอกจากการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ การสนับสนุนให้ผู้อื่น กระทำผิดจรรยาบรรณ การเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การขัดขวางกระบวนการสืบสวน ข้อเท็จจริงและการกระทำอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้ข้อเท็จจริง ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและ จรรยาบรรณนี้เช่นกัน

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

คู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำหรับพนักงานและลูกจ้าง

บทนำ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้อนุรักษ์สัตว์และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน โดยให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลังกำหนดขึ้น โดยได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนวางโครงสร้าง และวางระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ และเที่ยงธรรม ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการอย่างมีหลักธรรมาภิบาล ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนด มาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่และภารกิจที่ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างพึงได้รับมอบหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรมทั้งการปฏิบัติต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

สำนักบริหารทุนมนุษย์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

กันยายน ๒๕๖๖

นิยามของคำสำคัญ

๑-๒

ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓-๔
๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔
๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)	๔
๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)	๕
๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๖
๑.๖ มาตรฐานจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๗-๘

ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๙
๒.๒ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้าง	
๒.๒.๑ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๐
๒.๒.๒ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อผู้บังคับบัญชา	๑๐
๒.๒.๓ จรรยาบรรณต่อเพื่อนร่วมงาน	๑๑
๒.๒.๔ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อตนเอง	๑๑
๒.๒.๕ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์	๑๒
๒.๒.๖ จรรยาบรรณต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สัตว์ป่าและสังคม	๑๒
๒.๒.๗ จรรยาบรรณพันธมิตรทางธุรกิจและคู่แข่งทางการค้า	๑๒
๒.๒.๘ จรรยาบรรณการใช้สัตว์	๑๓

ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้

๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจ	๑๔
๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ	๑๕
๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ	๑๕
๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณและการลงโทษ	๑๖

นิยามของคำสำคัญ

ประมวลจริยธรรม	หมายความว่า	ประมวลจริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ ประกาศที่เกี่ยวกับจริยธรรม ที่องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ข้อประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม ถูกต้องตามหลักศีลธรรมอันพึงปฏิบัติ ต่อตนเอง ผู้อื่น ซึ่งเมื่อได้ปฏิบัติแล้วเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
คุณธรรม	หมายความว่า	ความดีงามที่ปลูกฝังขึ้นในจิตใจ
จริยธรรม	หมายความว่า	หลักธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในหมู่คณะ
มาตรฐานจริยธรรม	หมายความว่า	สิ่งที่ถือเป็นหลักสำหรับเทียบทางสภาพคุณงามความดี ทั้งที่อยู่ภายในจิตใจ และที่แสดงออกที่ควรประพฤติในสังคมนั้น ได้ยอมรับนับถือกันมาและประพฤติปฏิบัติร่วมกันยอมรับว่า สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ
จรรยาบรรณ	หมายความว่า	ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงาน แต่ละอาชีพ กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะ ของสมาชิกองค์กร
ค่านิยมองค์การสวนสัตว์	คือ	ZOOGETHER ZOO = ZOO G = Green E = Effectiveness T = Teamwork H = Honesty E = Enhancement R = Responsibility
องค์การ/หน่วยงาน	หมายความว่า	องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้บังคับบัญชา	หมายความว่า	ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะกรรมการ	หมายความว่า	คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
คณะอนุกรรมการ	หมายความว่า	คณะอนุกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ผู้อำนวยการ	หมายความว่า	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
นักบริหาร	หมายความว่า	นักบริหารระดับ ๖ - นักบริหารระดับ ๑๐
พนักงาน	หมายความว่า	พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
ผลประโยชน์ทับซ้อน /ความขัดแย้ง	หมายความว่า	ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	หมายความว่า	๑. ผู้บริหาร/บุคลากร ๒. ภาครัฐ ๓. ภาคเอกชน ๔. ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ๕. สื่อบุคคล
การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง (Corporate Governance : CG)”		ระบบการ บริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามกรอบหลักการของ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี ในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติ ของสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) (๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) (๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) (๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) (๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) (๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) (๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) (๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)
ของขวัญ	หมายความว่า	เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออธยาศัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และ ให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการ รับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือ สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้ป็นบัตร ตัว หรือ หลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของให้ในภายหลัง

ส่วนที่ ๑ จริยธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑.๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมพ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน และตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔ หมวด ๒ จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้อ ๔ กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมเพื่อรักษาจริยธรรม ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษามลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนาและการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงพอเพื่อรักษามลประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ และประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรีและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางหน่วยงานโดยรวม

๑.๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ซึ่งคณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก (Core Value) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ดังนี้

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
๓. การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๕. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
๖. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
๘. การยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๑.๓ การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี หมายถึง กติกาหรือกฎเกณฑ์การบริหารการปกครองที่ดี เหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมือง อันหมายถึงแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ภาคประชาชนองค์กรสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและตั้งมั่น อยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักพื้นฐาน การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การสร้างระบบบริหารกิจการและสังคมที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องสนับสนุนให้เกิดขึ้น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักการขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ทำความเข้าใจและรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าใจบทบาทหน้าที่ และร่วมกันสนับสนุนระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ๖ หลัก ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐ โดยการใช้กฎหมายที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ไม่ให้มีการใช้กฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย มีการอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนให้ประชาชนทราบ

๒. หลักคุณธรรม (Ethics) เป็นมาตรฐานของความประพฤติในทางศีลธรรม ว่าถูกหรือผิด สมควรหรือไม่สมควรเมื่อมองมาจากมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดในเรื่องหลักของคุณธรรมคือ ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย ปลอดภัยจากการทำผิดกฎหมาย และปลอดภัยจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดภัยจากการคอร์รัปชันหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง

๓. หลักความโปร่งใส (Transparency) ยึดหลักของการเปิดเผยตรงไปตรงมาและเข้าใจง่าย มีความ โปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจนมีระบบคุณธรรมในการเลือกบุคลากรรวมถึง การให้คุณให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมทั้งการเมืองและการบริหารกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษา ร่วมวางแผนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวประกอบการพิจารณา กล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

๕. หลักสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) คือ หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งสะท้อนความ รับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบในผลงานหรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะและ การมีระบบติดตามประเมินผล

๖. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หรือหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับ ภายนอก

๑.๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบการ บริหารจัดการที่เป็นการบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตามกรอบหลักการของ Organization of Economic Co – operation and Development (OECD) หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทาง ปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๘ หลักดังนี้

๑) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความ รับผิดชอบต่อการทำงาน การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา และเคารพ ในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

๒) หลักกลยุทธ์ (Strategy) ต้องคำนึงถึงทิศทางขององค์กร นโยบายที่สอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ การเสริมสร้างการพัฒนาขีดความสามารถ การพัฒนา การสร้างความเข้าใจและแนวทางการเตรียมความพร้อม เพื่อสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมและคู่แข่งตามแผนวิสาหกิจขององค์กร

๓) หลักการจัดซื้อจัดหา (Acquisition) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน บริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ภาครัฐ ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๔) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Performance) คำนึงถึงหลักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งสามารถแข่งขันได้เป็นที่พอใจของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕) หลักความสอดคล้อง (Conformance) การดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ และมีหน้าที่พึงตระหนักและทำความเข้าใจในงานของตนว่าเกี่ยวข้องหรือต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ วัฒนธรรมองค์กร แนวทางการปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ เข้าใจผลกระทบและความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ดังกล่าว

๖) หลักคำนึงถึงผู้ใช้งาน (Human Behavior) สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ต่อผู้รับบริการ สามารถตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและแตกต่างได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การให้อิทธิพลและสามารถบริหารจัดการการใช้งานทรัพยากรของพนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรีกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ เชื่อมโยงการบริหารจัดการอย่างใกล้ชิดกับการตัดสินใจการมีส่วนร่วมที่จะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและมีความชอบธรรม ยกย่องขีดความสามารถของบุคลากรในทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมจรรยาบรรณและวัฒนธรรมองค์กร

๘) หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มุ่งเน้นการพัฒนามิติด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-circular-Green Economy : BCG) ให้เกิดความเชื่อมโยง สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและสามารถบริหารจัดการศักยภาพในการแข่งขันควบคู่กับความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๕ วินัยของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทนอดกลั้น เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ขององค์การและต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ทำให้องค์การได้รับความเสียหาย

๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และระเบียบ ข้อบังคับ โดยไม่ให้เสียหายแก่องค์การ

๔. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยระเบียบข้อบังคับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่องค์การ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

๕. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิให้เป็นการกระทำข้ามบังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือ ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

๖. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

๗. ต้องรักษาความลับขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

๘. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่งานและไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่

๙. ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๑๐. ต้องให้ความสะดวกให้เป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้มาติดต่อ

๑๑. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติในตำแหน่งหน้าที่ของตน

๑๒. ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๑๓. ห้ามกระทำการหรือดำเนินการใด ๆ ที่ถือว่าเป็นการต่อต้านหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

๑.๖ มาตรฐานจริยธรรม ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการ นักบริหาร พนักงานและลูกจ้างองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องยึดถือและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และวิธีปฏิบัติขององค์การเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรม ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศแบบแผนและวิธีปฏิบัติขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย อย่างเคร่งครัด ตลอดจนร่วมมือดูแลให้พนักงานอื่นปฏิบัติตามด้วย

๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มุ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

๓. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การ

๔. ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรมตามหลักศาสนา ทั้งโดยส่วนตัวและโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ และมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ไม่ปิดบังข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานและไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง

๕. รักษาความลับของลูกค้า คู่ค้า และขององค์การอย่างเคร่งครัด การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับจะกระทำได้ต่อเมื่อมีอำนาจหน้าที่และได้รับอนุญาตหรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๖. ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม และจะต้องไม่ร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรใดๆ กระทำการหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่ขัดต่อการทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่น เพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๗. ร่วมมือและช่วยเหลือกันเกี่ยวกับกิจการขององค์การ รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี ระหว่างผู้ร่วมงาน ไม่กระทำใดๆ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดความแตกแยกสามัคคี หรือก่อให้เกิดความกระด้างกระเดื่อง เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอื่นโดยมิชอบ ละเว้นกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานอย่างจริงจัง และไม่ประพฤติดนที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ชื่อเสียงของตนเองและองค์การ

๘. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา สุภาพเรียบร้อย เชื่อฟัง และไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยชอบ ไม่กระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปสั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ เป็นครั้งคราว

๙. ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ จรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒.๑ มาตรฐานจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ตรวจสอบได้ โดยตระหนักถึงคุณธรรม เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงรักษาชื่อเสียงขององค์การ โดยไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นการเสื่อมเสีย แก่องค์การและเกียรติภูมิของตนเอง

๒. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงมีความรับผิดชอบและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความ รอบคอบรวดเร็ว โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การเป็นสำคัญ

๔. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงยึดมั่นในอุดมการณ์และนโยบายขององค์การ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ขององค์การโดยเคร่งครัด

๕. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ ทุ่มเท สติปัญญาความรู้ความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ

๖. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงละเว้นการกระทำใดๆ ในการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจการขององค์การไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๗. ผู้บริหาร/บุคลากร พึงระมัดระวัง ดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างระมัดระวัง และ คุ่มค่า ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๘. พึงยึดถือและปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนและสมดุล

๙. พึงกำหนดเงื่อนไขกับคู่สัญญาอย่างเป็นธรรม

๑๐. พึงให้ข้อมูลขององค์การทั้งด้านบวกและด้านลบที่จำเป็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจริงและถูกต้อง

๑๑. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑๒. พึงเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

๑๓. พึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและ ปลุกจิตสำนึกให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ พากเพียร อดทนและรับผิดชอบ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดจรรยาบรรณ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อเป็น หลักและแนวทางการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑) จรรยาบรรณของกรรมการ ๒) จรรยาบรรณของผู้บริหาร และ ๓) จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง

๒.๒ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้าง

๒.๒.๑ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยปราศจากอคติ ตลอดจนละเว้นการกระทำใดๆ และหลีกเลี่ยงอันก่อให้เกิดความเสี่ยงและความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับองค์การ
๒. ตรงต่อเวลา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ
๓. จัดการ ดูแล รักษา ใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างประหยัด รู้คุณค่า โดยมีให้เสื่อมเสีย หรือสิ้นเปลือง พึงปฏิบัติเสมือนทรัพย์สินของตนเอง ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญสูงสุดขององค์การ
๔. ไม่นำทรัพย์สินขององค์การไปใช้ในกิจส่วนตัว แสวงหาผลประโยชน์จากการใช้ชื่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สถานที่ พาหนะ หรือทรัพย์สินอื่น ๆ ขององค์การในการทำงานส่วนตัว หรือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้อง กับองค์การ
๕. มีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จ และความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การ มีความคิดริเริ่มในการปรับปรุงและพัฒนาหน่วยงานที่ตนสังกัด
๖. ยึดมั่นในอุดมการณ์และนโยบายขององค์การ รวมทั้งปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศขององค์การอย่างเคร่งครัด
๗. รักษาเกียรติยศ ภาพลักษณ์ และศักดิ์ศรีของตนเองและองค์การ
๘. รักษาความลับและไม่นำข้อมูลหรือเอกสารขององค์การไปเปิดเผย ละเว้น หรือหลีกเลี่ยงการ แสดงความคิดเห็นต่อบุคคลภายนอก หรือสื่อมวลชนในเรื่องที่อาจกระทบกระเทือนต่อภาพลักษณ์ชื่อเสียง และการดำเนินงานขององค์การหรือใช้ประโยชน์ในทางไม่ชอบ
๙. ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากพนักงาน และลูกจ้าง ทุกระดับชั้นให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ
๑๐. หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจหน้าที่ของตนหรือยินยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม แสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง หรือผู้อื่น
๑๑. ปฏิบัติงานโดยประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ เพื่อให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมองค์กรชั้นนำทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านการให้บริการสู่มาตรฐานสากล
๑๒. ตระหนักถึงความปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและการรักษาความปลอดภัยของระบบ ข้อมูลสารสนเทศขององค์การ ไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล อันทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือความเสียหาย แก่องค์การ และการให้ร้ายแก่พนักงานและลูกจ้างด้วยกันและผู้อื่น
๑๓. ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ขององค์การ

๒.๒.๒ จรรยาบรรณพนักงานและลูกจ้างต่อผู้บังคับบัญชา

๑. ให้ความเคารพ สุภาพ อ่อนน้อม และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยระเบียบ และข้อปฏิบัติ
๒. เสนอความเห็นเพื่อปรับปรุงระบบงานด้วยความสุจริตใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๓. ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเต็มใจ ร่วมแก้ปัญหาและเสนอความเห็นในสิ่งที่เห็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
๔. มีวินัย ให้เกียรติผู้บังคับบัญชา ไม่แสดงอาการก้าวร้าว และให้ความเคารพ สุภาพ อ่อนน้อม ต่อผู้บังคับบัญชา

๕. ไม่กล่าวร้ายหรือรายงานเท็จ ต่อผู้บังคับบัญชา โดยปราศจากข้อมูลและความจริง
๖. ไม่วิ่งเต้นหรือเรียกร้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งหน้าที่และผลประโยชน์อื่นๆ

๒.๒.๓ จรรยาบรรณต่อเพื่อนร่วมงาน

๑. เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ
๒. รักษาและร่วมสร้างสรรค์ให้เกิดความสามัคคีและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในและปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี มีมนุษยสัมพันธ์อันดี
๓. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ
๔. มีความอดทน อดกลั้น มีวินัย และเสียสละเพื่อส่วนรวม
๕. ละเว้นการใส่ร้ายป้ายสี และการกระทำการในลักษณะของการแข่งขันกันเอง
๖. ไม่ปิดบังข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้
๗. ไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล อันทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือความเสียหายแก่องค์กรและการให้ร้ายแก่พนักงานและลูกจ้างด้วยกันและผู้อื่น
๘. ให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานแก่เพื่อนร่วมงาน หรือให้คำปรึกษาผู้ร่วมงาน รวมถึงให้เกียรติผู้อื่น
๙. ให้มีความเสียสละ ทำงานเป็นทีม

๒.๒.๔ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อตนเอง

๑. ยึดมั่นในหลักกฎหมาย คุณธรรม ความถูกต้อง และไม่แสวงหาตำแหน่งหรือประโยชน์ใดจากผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลอื่นใดโดยมิชอบ
๒. พัฒนาศักยภาพของตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. มีทัศนคติที่ดี มีความภาคภูมิใจในการเป็นพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติของพนักงานไม่ให้เสื่อมเสีย
๔. ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานในองค์การอย่างเต็มที่ ไม่มาสายกลับก่อน หรือเอาเวลางานไปทำธุระส่วนตัว
๕. หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก
๖. ไม่ให้หรือรับของขวัญระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ในบังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ตลอดจนไม่รับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการให้หรือรับตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคน และแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) กำหนดไว้

๒.๒.๕ จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้เข้าชมสวนสัตว์

๑. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง พุ่มเท รอบคอบ ขยันหมั่นเพียร มีบุคลิกภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้มาใช้บริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความประทับใจต่อผู้ใช้บริการ

๒. ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่มีต่อผู้ให้บริการและผู้เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓. มีหน้าที่ให้ข้อมูลและแนะนำผู้ที่เข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์ ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบในการเข้ามาชมสวนสัตว์ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสัตว์ และประชาชนที่เข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์

๔. ถือปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงที่ทำกับพันธมิตรอย่างเคร่งครัด

๕. ให้ข้อมูลและเปิดเผยข่าวสารข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่ปิดบังบิดเบือนข้อเท็จจริงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ให้บริการและต่อองค์การ

๒.๒.๖ จรรยาบรรณต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สัตว์ป่า และสังคม

๑. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการสงวนอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. สนับสนุน ส่งเสริม ให้ความรู้ในเรื่องการรวบรวมพันธุ์ บำรุงพันธุ์ และขยายพันธุ์ให้สูญพันธุ์

๓. ปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงานและลูกจ้าง

๔. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ยึดหลักความคุ้มค่าและช่วยกันรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม

๕. พึงปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนและเผยแพร่ รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดอันตรายหรือมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

๖. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมใดๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๗. ไม่ยอมเป็นเครื่องมือหรือสนับสนุนแนวทางใดๆ ที่จะให้เกิดการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบต่างๆ

๘. พึงให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ช่วยเหลืออุทิศตนเพื่อสังคม

๒.๒.๗ จรรยาบรรณพันธมิตรทางธุรกิจและคู่แข่งทางการค้า

๑. ถือปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงที่ทำกับพันธมิตรอย่างเคร่งครัด

๒. รักษาความลับของพันธมิตร รวมถึงไม่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและผู้เกี่ยวข้องโดยมิชอบ

๓. พึงปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันที่ดี

๔. ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้าด้วยวิธีที่ไม่สุจริต หรือไม่เหมาะสม

๕. ไม่พยายามทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยการกล่าวหาในทางร้าย โดยปราศจากซึ่งข้อมูลจริง

๖. สนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ รวมถึงการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

๗. พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม (คู่แข่ง) รวมทั้งกำกับดูแลให้การดำเนินงานสอดคล้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ และการเปลี่ยนแปลงธุรกิจ เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานตระหนักถึงความสำคัญและได้นำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ไม่ใช้อำนาจผูกขาดในทางมิชอบหรือเลือกปฏิบัติ อันอาจส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางการแข่งขัน

๒.๒.๘ จรรยาบรรณการใช้สัตว์

จรรยาบรรณการใช้สัตว์ หมายถึง หลักเกณฑ์ ผู้ใช้สัตว์ ผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่องานวิจัย งานสอนและงานผสมชีวิัตถุในเชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกสาขา ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม คุณธรรม มนุษยธรรม และหลักวิชาการที่เหมาะสม ตลอดจนเป็นมาตรฐานการดำเนินงานที่ยอมรับโดยทั่วกัน จึงกำหนดจรรยาบรรณการใช้สัตว์ของบุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดังนี้

๑. การได้มาซึ่งสัตว์ป่าจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและนโยบายการอนุรักษ์
๒. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เลี้ยงดูแลสัตว์ ต้องมีจิตที่เมตตาต่อสัตว์ ไม่ทารุณต่อสัตว์ ต้องตระหนักว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับมนุษย์
๓. ควรจัดสถานที่อยู่ของสัตว์ ให้มีความเหมาะสม
๔. การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัตว์ตามพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๕. การเลี้ยง การดูแลสัตว์ การใช้สัตว์ รวมไปถึงการจัดแสดงสัตว์ของสวนสัตว์

ส่วนที่ ๓ กลไกและระบบการบังคับใช้

๓.๑ หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ต้องศึกษา คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในทุกหน่วยงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแลสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานในสายบังคับบัญชาปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยอย่างทั่วถึง หากการดำเนินงานในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือละเว้นการปฏิบัติตามคู่มือฉบับนี้ ให้วินิจฉัยตามลักษณะของการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญ และระดับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อม อันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา หากประสบปัญหาในการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำนั้น ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับการกระทำ	การปฏิบัติ
การกระทำนั้นขัดต่อกฎหมายหรือไม่ ?	หากขัดต่อกฎหมาย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อนโยบายขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อค่านิยมหรือวัฒนธรรมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่ ?	หากส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นจะก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดีในอนาคตหรือไม่ ?	หากก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดี ให้ยุติทันที

กรณีไม่แน่ใจหรือไม่อาจตัดสินใจว่าการตัดสินใจของตนนั้นถูกต้องหรือไม่ ควรหารือผู้ร่วมงานปรึกษาผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้คำแนะนำในขั้นต้นแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

๓.๒ กลไกและระบบการบังคับใช้คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๑. บุคลากรทุกตำแหน่ง ต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย กำกับดูแลความประพฤติ ของบุคลากรให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ

๒. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่ามีบุคลากรประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๓. กรณีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่าผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ประธานคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

๔. การดำเนินการทางจริยธรรม และจรรยาบรรณตาม ข้อ ๒ ให้นำแนวทาง และวิธีการสอบสวนตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

๕. หากดำเนินการสอบสวนตาม ข้อ ๔ แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริง ว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตาม ข้อ ๒ สิ้นสุดเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้

๓.๓ แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ

๑. สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในช่องทางต่างๆ ดังนี้

- เว็บไซต์องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย WWW.ZOOTHAILAND.ORG
- ไลน์กลุ่มสื่อสารภายใน
- การจัดกิจกรรมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- คู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- ฯลฯ

๒. ทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ

๓. ปกษาผู้บังคับบัญชา เมื่อไม่มั่นใจว่าสิ่งที่กระทำถูกต้องตามจรรยาบรรณขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยหรือไม่

๔. สื่อสารให้บุคคลอื่นที่ร่วมงานด้วยหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๓.๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ และการลงโทษ

๑. การไม่ประพฤติปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ถือเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ ร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืนความจงใจหรือเจตนามูลเหตุ จูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืนอายุ ประวัติและความประพฤติ ในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณีผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

๒. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ในกรณีอันมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้อง หรือ ตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือ การพิจารณาความดีความชอบ หรือสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเอง หรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณีตักเตือนด้วย วาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๓. เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ และมีการสั่งลงโทษ โดยเข้าลักษณะแห่งความผิดทางวินัยตามข้อบังคับองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามขั้นตอนการลงโทษ และตามความร้ายแรงของการกระทำ หรือให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน เป็นหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การแต่งตั้งโยกย้าย หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทาง วินัย ให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้ากรณีที่เป็นการฝ่าฝืน เล็กน้อยหรือเป็นการฝ่าฝืนครั้งแรก ถ้าเห็นว่ามีเหตุอันสมควรจะลงโทษหรืองดโทษ ให้ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๔. นอกจากการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ การสนับสนุนให้ผู้อื่น กระทำผิดจรรยาบรรณ การเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การขัดขวางกระบวนการสืบสวน ข้อเท็จจริงและการกระทำอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้ข้อเท็จจริง ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือประมวลจริยธรรมและ จรรยาบรรณนี้เช่นกัน

๕. แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด